

APRIL 2022

BESKÆFTIGELSE OG PRODUKTION I DET BLÅ DANMARK 2021

SØFARTSSTYRELSEN

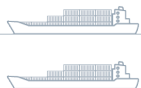

COWI

APRIL 2022

BESKÆFTIGELSE OG PRODUKTION I DET BLÅ DANMARK 2021

SØFARTSSTYRELSEN

Analysens hovedkonklusioner

102.521

Direkte + indirekte beskæftigede

3,5 %

Andel af alle beskæftigede i DK

Samlet set beskæftigede Det Blå Danmark 64.413 personer i 2020. Hertil

kommer yderligere 38.108 beskæftigede, som beskæftiges pba. den efterspørgsel efter varer og tjenester, som Det Blå Danmark skaber i andre danske brancher. Tilsammen svarer det til 3,5 pct. af den samlede beskæftigelse i Danmark, hvilket er en lille stigning fra 2019.

Den direkte beskæftigelse i Det Blå Danmark er faldet med godt 1.200 personer i perioden 2010-2020. Beskæftigelsen har dog været stigende siden 2016, således at den maritime sektors beskæftigelsesbidrag næsten er tilbage på niveauet fra 2010.

349,6

Mia. kr. i produktion

86,7

Mia. kr. i bruttoværditilvækst

Produktionen i Det Blå Danmark svarer til 8,7 pct. af den samlede produktion og 4,3 pct. af brutto-

værditilvæksten (BVT) i den samlede økonomi. Inklusiv det indirekte bidrag gennem efterspørgsel efter varer og tjenester i andre danske brancher er det samlede bidrag på hhv. 10,1 og 5,6 procent.

For hver beskæftiget skaber Det Blå Danmark ca. dobbelt så meget BVT som en gennemsnitlige branche i dansk økonomi.

255,1

Mia. kr. i eksport

24,6 %

Andel af dansk eksport

Eksporten i Det Blå Danmark var i 2020 på godt 255 mia. kr., svarende til 24,6 pct.

af den samlede eksport af varer og tjenester. Det er et mindre fald sammenlignet med eksporten i 2019. Medtages den indirekte eksport udgør andelen 27,1 procent. Det er også et lille fald fra 2019.

Eksporten udgør i 2020 i alt 80,5 pct. af produktionen i Det Blå Danmark, heraf 73 pct. direkte og 7,5 procent indirekte. Det er lille stigning fra 2019.

5,3 %

Årlig produktivtetsvækst i Skibsfart siden 2008

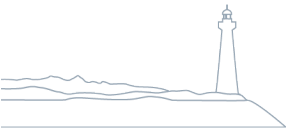
1,3

Mio. kr. i bruttoværditilvækst pr. beskæftiget

Skibsfarten blev ramt hårdt af krisen i 2009, men har sidenhen genvundet den tabte indtjening

og produktivitet, og har samlet set oplevet en produktivtetsvækst på 5,3 pct. om året mod 1,4 pct. i den samlede danske økonomi i perioden 2008 til 2018. Dette skyldes særligt en produktivtetsvækst i delsektoren på 11 pct. fra 2017 til 2018.

Den højeste bruttoværditilvækst pr. beskæftiget findes i Olie og gas, hvor den i 2018 var på 6,7 mio. kr. Samlet set er bruttoværditilvæksten for Det Blå Danmark ca. 1,35 mio. kr. pr. beskæftiget.

Main conclusions of the analysis

102,521

Direct + indirect employment

3.5 %

Share of total Danish employment

The Danish maritime sector employed 64,413 people in 2020. Additionally,

the sector contributed to the employment of 38,108 people through the demand for goods and services that the maritime sector creates in other sectors. Combining this direct and indirect level of employment, the maritime sector created 3.5 percent of all jobs in Denmark in 2020. This share has gone up slightly from 2019.

The direct employment in the maritime sector has fallen by 1,200 people from 2010 to 2020. However, the maritime employment has been growing since 2016, and today the employment in the maritime sector is almost back to the level from 2010.

349.6

Billion DKK in production

86.7

Billion DKK in gross value added

Production in the maritime sector constitutes 8.7 percent of the total Danish production and 4.3

percent of the total Danish gross value added (GVA). When including the indirect contribution from the maritime sector to production in other sectors, these shares go up to 10.1 percent and 5.6 percent. For every person employed in the maritime sector, the sector creates around twice as much GVA as an average sector in the Danish economy.

255.1

Billion DKK in exports

24.6 %

Share of total Danish exports

In 2020, the value of exports from the Danish maritime sector were DKK 255 billion, constituting

24.6 percent of the total Danish exports of goods and services. This is a minor drop compared to the exports in 2019. When including the indirect exports, the share goes up to 27.1 percent, which is also a small drop.

Exports in the maritime sector constitute 80.5 percent of the sector's total production - a minor decrease from 2019. The share of exports can be divided into 73 percent from direct exports and 7.5 percent from indirect exports.

5.3 %

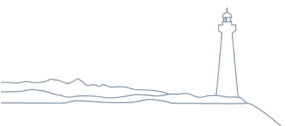
Yearly productivity growth in shipping since 2008

1.3

Million DKK in gross value added per person employed

The shipping subsector was heavily influenced by the crisis of 2009 but has since regained the lost

earnings and productivity. From 2008 to 2018 the subsector has experienced a productivity growth of 5.3 percent per year – significantly higher than the general Danish economy (1.4 percent per year). This is partially a result of a productivity growth in the shipping subsector of 11 percent from 2017 to 2018. The highest gross value added per person employed is found in the oil and gas subsector, where it was DKK 6.7 million in 2018. Overall, the gross value added for the maritime sector is around DKK 1.35 million per person employed.

Indhold

1	Indledning	1
2	Opsummering	2
2.1	Beskæftigelsen i Det Blå Danmark	3
2.2	Produktion og eksport i Det Blå Danmark	4
2.3	Tema: Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne	4
3	Summary	6
3.1	Employment in the Danish maritime sector	7
3.2	Production and exports in the Danish maritime sector	8
3.3	The Danish maritime sector and Business Growth	8
4	Beskæftigelsen i Det Blå Danmark	10
4.1	Direkte og indirekte beskæftigelse	11
4.2	Udvikling i beskæftigelsen	12
4.3	Uddannelsesniveau	14
4.4	Regional fordeling	19
4.5	Aldersfordeling	21
4.6	Kønsfordeling	23
4.7	Indkomst og skat	24
5	Produktion i Det Blå Danmark	27
5.1	Produktion og indkomstkabelse	29
5.2	Udvikling i produktion og indkomstkabelse	32
5.3	Eksport- og importforhold	34
5.4	Produktivitet	37
6	Tema: Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne	39
6.1	Det maritime fokus i erhvervsfyrtårnene	41
6.2	Maritime styrkepositioner og erhvervsfyrtårnene	43
6.3	Værdiskabelse fra Det Blå Danmark i erhvervsfyrtårnene	45
6.4	Maritime uddannelseskompetencer og erhvervsfyrtårnene	45
7	Metode og afgrænsning i Det Blå Danmark	47
	Bilag	50

1 Indledning

1 Indledning

Rapporten om Det Blå Danmarks bidrag til beskæftigelse og produktion i Danmark er udarbejdet for Søfartsstyrelsen. Rapporten er en opdatering af tilsvarende rapporter fra 2014-2020. I forhold til tidligere udgaver anvendes opdateret register- og nationalregnskabsstatistik til og med 2020, eller så langt frem det i forhold til datagrundlaget er muligt. Derudover er der som noget nyt indsat et temaafsnit.

Det Blå Danmark består af mange meget forskellige virksomheder – f.eks. offshore-virksomheder, der bidrager ved bl.a. olieudvinding og opsætning af vindmøller; rederier, der sejler med varer eller passagerer; danske havne og godsterminaler, der betjener et regionalt opland; speditører og skibsmæglere; reparations- og nybygningsværfter; industrivirksomheder, som leverer udstyr og komponenter til værfter i hele verden. Fællestrækket er, at virksomhederne har hovedkontor og/eller aktiviteter i Danmark, og deres aktivitet er relateret til søtransport eller anden virksomhed til søs.

Ønsket med rapporten er at afdække beskæftigelse og produktion i Det Blå Danmark og derigennem Det Blå Danmarks betydning for dansk økonomi. I rapportens første del belyses den direkte beskæftigelse og det indirekte bidrag til beskæftigelsen i andre brancher. I rapportens anden del analyseres Det Blå Danmarks bidrag til produktion, indkomst (BVT), eksport og import, direkte såvel som indirekte gennem Det Blå Danmarks indflydelse på produktionen i andre brancher.

Temaafsnittet i dette års udgave undersøger, hvordan det Blå Danmark står rustet til at bidrage til udviklingen af de regionale erhvervsfyrtårne, som blev nedsat af Erhvervsministeriet i 2021.

Rapporten har til hensigt at kortlægge statistiske sammenhænge og udviklinger. Det er ikke hensigten med denne rapport at fastslå, hvorfor de forskellige nøgletal har udviklet sig på den ene eller anden måde.

2 Opsummering

2 Opsummering

2.1 Beskæftigelsen i Det Blå Danmark

I 2020 var der samlet set 64.413 personer, som direkte var beskæftiget i Det Blå Danmark. Dette svarer til 2,2 pct. af alle beskæftigede i Danmark. Den største beskæftigelse i sektoren findes inden for delsektorerne Udstyr og Hjelpevirksomhed.

Siden 2010 er den direkte beskæftigelse i Det Blå Danmark samlet set faldet med 1.200 personer. Niveauet har dog ligget lavere i starten af 2010'erne og er nu på vej tilbage mod den tidligere beskæftigelse i den maritime sektor. Det største fald er sket i delsektorerne Udstyr og Skibsbygning, hvor beskæftigelsen er faldet med hhv. knap 2.600 og godt 1.300 personer, mens beskæftigelsen i Hjelpevirksomhed er steget med knap 3.200 personer i perioden.

De maritime virksomheder har ofte brug for leverancer fra andre danske virksomheder til produktion af varer og tjenester. På den måde kan aktiviteten i Det Blå Danmark være med til at hæve beskæftigelsen i andre brancher. I 2020 har Det Blå Danmark bidraget til beskæftigelsen af godt 38.000 personer hos virksomheder i andre brancher, når leverandører og underleverandører regnes med. Det betyder, at der for hver 100 beskæftigede i Det Blå Danmark bliver skabt beskæftigelse for yderligere 59 personer igennem leverancer til produktionen.

Den samlede direkte og indirekte beskæftigelse i Det Blå Danmark var dermed på godt 102.500 personer. Dette svarer til 3,5 pct. af den samlede danske beskæftigelse. Siden 2010 er denne andel faldet fra 3,8 pct.

Knap to ud af fem beskæftiget i de maritime virksomheder er faglært. Til sammenligning, så er det kun hver tiende beskæftigede i Danmark som helhed. Der er løbende sket en forskydning i uddannelsessammensætningen af Det Blå Danmark siden 2010, hvor færre har en grundskoleuddannelse, og flere har korte, mellemlange eller lange videregående uddannelser.

Det største bopælsområde for beskæftigede i Det Blå Danmark er Region Syddanmark. I denne region bor knap 20.000 personer, som arbejder inden for en maritim branche, og dette udgør knap 31 pct. af den samlede maritime beskæftigelse. Region Hovedstaden og Midtjylland har hver ca. 1/4 af den maritime beskæftigelse bosiddende.

De beskæftigede i Det Blå Danmark er blevet ældre siden 2010. Senest var knap 39 pct. af de beskæftigede 50 år eller derover, mens dette blot var godt 29 pct. i 2010.

Tre ud af fire beskæftigede i sektoren er mænd, og dette har ikke ændret sig synderligt gennem de sidste år.

2.2 Produktion og eksport i Det Blå Danmark

I 2020 producerede Det Blå Danmark for knap 350 mia. kr. Hertil kommer den indirekte produktion, som udgjorde 57,2 mia. kr., svarende til 16 pct. af den direkte produktion. Det betyder, at hver gang Det Blå Danmark har produceret for 1.000 kr., så har det medført 140 kr. i ekstra produktion hos virksomheder i andre brancher. Det skyldes, at virksomhederne i Det Blå Danmark har brug for leverandører til sin produktion, og dermed skaber de maritime virksomheder også efterspørgsel og produktion hos andre virksomheder.

Samlet set udgjorde produktionen i Det Blå Danmark ca. 10 pct. af Danmarks samlede produktion i 2020. Dermed udgør sektoren en større andel af landets produktion end landets beskæftigelse.

Den største produktionsværdi skabes inden for Skibsfart, som står for knap 2/3 af produktionsværdien i Det Blå Danmark, mens den næststørste produktionsværdi er skabt i Udstyr, tæt fulgt af Hjælpevirksomhed.

Ud over produktionen, så bidrager skibsfarten med 39 procent af bruttoværditilvæksten. Udviklingen i Det Blå Danmarks produktion og

værdiskabelse siden 2010 præges af, at sektoren udgør en aftagende andel af den danske økonomi, at produktion og indkomst i Olie og gas er gået betydeligt nedad, samt en stigende indkomst i Skibsfart.

Det Blå Danmark eksporterede i 2020 for godt 255 mia. kr., svarende til 73 pct. af den samlede produktion i sektoren. Når det indirekte bidrag til eksporteres medregnes, så stiger dette dog til godt 281 mia. kr. Det svarer til, at når Det Blå Danmark producerer for 1.000 kr., så skaber dette 100 kr. yderligere eksport hos virksomheder i andre brancher.

Eksportens store betydning for Det Blå Danmark viser sig også i, at sektorens samlede eksport dækker hele 27,1 pct. af hele Danmarks eksport.

Fra 2008-2018 er produktiviteten inden for Skibsfart steget med gennemsnitligt 5,3 pct. om året, og dette er den højeste produktivitetsvækst i Det Blå Danmark. Tæt derefter kommer Udstyr, som er vokset med 5,1 pct. om året i samme periode. Ingen af delsektorerne i Det Blå Danmark har oplevet en negativ produktivitetsvækst over perioden.

2.3 Tema: Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne

Som noget nyt vil nærværende årlige publikation *Beskæftigelse og produktion i Det Blå Danmark* fremadrettet indeholde et temakapitel, hvor særlige områder, der er relevante for maritime virksomheder, undersøges. I dette års udgave undersøges, hvordan det Blå Danmark står rustet til at bidrage til udviklingen af de regionale erhvervsfyrtårne, som blev nedsat af Erhvervsministeriet i 2021.

Det Blå Danmark har en rolle at spille i forhold til at sikre de rigtige kompetencer til at skabe succes for erhvervsfyrtårnene. Det skyldes, at der er en meget stor maritim branchekobling til fire af de nedsatte erhvervsfyrtårne:

- > Erhvervsfyrtårn Fyn: Internationalt epicenter for udvikling af fremtidens industri
- > Erhvervsfyrtårn Bornholm: Østersøens fyrtårn for udnyttelse af grøn energi fra havvindmøller
- > Erhvervsfyrtårn Syddjylland: Grøn energi og sektorkobling
- > Erhvervsfyrtårn Nordjylland: Fremtidens grønne erhverv

Tre ud af fem beskæftigede i Det Blå Danmark arbejder i en branche, som er særlig relevant for et af disse fyrtårne. Det svarer til godt

38.500 beskæftigede, spredt over alle delsektorer i Det Blå Danmark, herunder Olie og gas, Skibsbygning, Skibsfart, Udstyr og Hjælpevirksomhed.

Det er især i de mere tyndt befolkede kommuner, herunder ø-kommunerne, hvor Det Blå Danmark har flest ansatte med relevans til fyrtårnene. Syv ud af de otte kommuner som har størst relevans, målt i andele af de beskæftigede i de maritime brancher, er ø-kommuner.

Det er dog stadigvæk i de større byer, hvor værdiskabelsen til de enkelte erhvervsfyrtårne

er størst. Alene hovedstadsområdet's maritime virksomheder i fyrtårnsbrancher står for 10,8 mia. kr. i BVT, svarende til godt 36 pct. af den landsdækkende værdi, som skabes i de maritime brancher, der er relevant for fyrtårnene.

Der ses en tendens til, at gruppen af maritimt beskæftigede, hvis arbejde er relevant for et erhvervsfyrtårn, særligt arbejder inden for skibsfart. Desuden har denne gruppe flere faglærte og færre med en lang videregående uddannelse, relativt til alle beskæftigede i Det Blå Danmark.

3 Summary

3 Summary

3.1 Employment in the Danish maritime sector

In 2020 64,413 people were directly employed in the Danish maritime sector. This constitutes 2.2 percent of the total Danish employment. The highest employment is found in the sub-sectors of equipment and maritime services.

Since 2010 the direct employment in the maritime sector has dropped by 1,200 people. However, the level of employment was even lower in the early 2010's and now seems to be headed back to the high employment levels of 2009 and 2010. The largest drop has happened in the subsectors of equipment and ship building, where employment has decreased by 2,600 and 1,300 people, while employment in maritime services has increased by 3,200 people in the period.

Maritime companies often require shipments from other Danish companies to produce their goods and services. Thus, the activity in the maritime sector can contribute to raising employment in other sectors. In 2020, the Danish maritime sector contributed to the employment of 38,000 people at companies in other sectors, when suppliers and sub suppliers are included. This means that for every 100 employed in the maritime sector, another 59 jobs are created in other sectors through the needed shipments for production.

Combining the direct and indirect employment, the total employment in the Danish maritime sector amounted to 102,500 people

in 2020, which is 3.5 percent of the total Danish employment. This share has dropped from 3.8 percent since 2010.

Almost two out of five of employees in the Danish maritime sector have completed a vocational education. In comparison, this is only the case for one in ten employees on the general Danish labour market. The educational distribution in the maritime sector has gradually changed since 2010 – today a smaller share of the maritime workforce are unskilled workers, and a larger share has a short, medium-term og long higher education.

The most populous area for employees in the maritime sector is the Region of Southern Denmark. The region contains 20,000 people working in the maritime sector, and this constitutes 31 percent of the total maritime employment in Denmark. The Capital Region of Denmark and Central Denmark Region each account for around 1/4 of the total maritime employment.

Since 2010, the average employee in the Danish maritime sector has become older. In 2020, 39 percent of the maritime employment was 50 years or older, while this was only the case for 29 percent in 2010.

Three in four of the maritime employees are men, and this has not changed much in recent years.

3.2 Production and exports in the Danish maritime sector

In 2020, the Danish maritime sector produced goods and services for a value of DKK 350 billion. In addition to this is the indirect production of DKK 57.2 billion, which amounts to 16 percent of the direct production. This means that every time the maritime sector produces a value of DKK 1,000, this has additionally increased production in other sectors by DKK 140. This is because the companies in the maritime sector procure inputs from suppliers in other sectors, to produce their products and services, and thus creating additional demand and production outside the maritime sector.

The production in the maritime sector amounted to 10 percent of the total Danish production in 2020. Thus, the maritime sector has a larger share of Danish production than of Danish employment.

The largest production value is created in the shipping subsector, which accounts for 2/3 of the production in the maritime sector. The second largest production is in the equipment subsector, which is closely followed by maritime services.

Aside from production, the shipping subsector contributes with 39 percent of the total gross value added of the Danish maritime sector. The development of the maritime sector's production and value creation since 2010 is influenced by the maritime sector's generally

smaller share of Danish production with the oil and gas subsector experiencing the largest drop. Reversely, the shipping subsector has seen an increase in production.

Total exports of the Danish maritime sector amounted to DKK 255 billion in 2020, which constitutes 73 percent of the total production in the maritime sector. When the indirect export contributions are included, the total exports go up to DKK 281 billion. This entails that when the maritime sector produces a value of DKK 1,000, this creates DKK 100 of additional exports in other sectors.

The significant importance of exports of the Danish maritime sector is also illustrated by the fact that the maritime sector's total exports constituted 27.1 percent of total Danish exports in 2020.

From 2008 to 2018 the productivity within the shipping subsector has increased by 5.3 percent per year on average, and this is the highest productivity growth in the maritime sector. The subsector is closely followed by equipment, in which productivity has increased by 5.1 percent per year in the period. None of the subsectors in the Danish maritime sector have experienced a negative productivity growth from 2008 to 2018.

3.3 The Danish maritime sector and Business Growth

As a new addition, the yearly publication *Employment and production in the Danish maritime sector*, will include a special chapter, where specific areas of interest to maritime companies will be examined. In this year's edition, the chapter will focus on how well the maritime sector is prepared to contribute to the development of the regional lighthouse projects that were initiated by the Ministry of

Industry, Business and Financial Affairs in 2021.

The Danish maritime sector has a key role in securing the necessary skills to make the lighthouse projects successful. This is because of the many maritime aspects in four of the lighthouse projects:

- > Lighthouse Project Fyn: International epicenter for development of future industry.
- > Lighthouse Project Bornholm: The lighthouse of the Baltic Sea for exploitation of green energy from offshore wind.
- > Lighthouse Project Sydjylland: Green energy and sector integration.
- > Lighthouse Nordjylland: Green professions of the future.

Three in five employees in the Danish maritime sector work in an industry that is especially relevant to one of these lighthouse projects. That is equivalent to 38,500 employees, and these are spread over all the subsectors of the maritime sector, including Oil and gas, Ship building, Shipping, Equipment and Maritime services.

It is in the more thinly populated municipalities, in particular the island-municipalities,

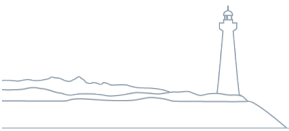
where the maritime sector has a high employment in industries that are relevant to the lighthouse projects. Seven out of the eight municipalities with the highest shares are islands.

However, the value creation from the maritime sector to the individual lighthouse projects in absolute terms is still more powerful in the larger cities. In the Capital Area of Denmark, the maritime companies in lighthouse-relevant industries created DKK 10.8 billion GVA in 2020. This is equivalent to 36 percent of the national GVA from maritime companies in lighthouse-relevant industries.

The maritime employment in lighthouse-relevant industries is more concentrated in the shipping subsector. Additionally, this group includes more people with a vocational education and fewer people with a long higher education, compared to the overall employment of the Danish maritime sector.

4 Beskæftigelsen i Det Blå Danmark

4 Beskæftigelsen i Det Blå Danmark

4.1 Direkte og indirekte beskæftigelse

I 2020 var 64.413 personer beskæftiget inden for Det Blå Danmark, hvilket svarer til 2,2 pct. af alle beskæftigede i Danmark, jf. Tabel 1.¹

Den største undergruppe er Hjælpevirksomhed, som med sine ca. 25.500 beskæftigede udgør knap 40 pct. af Det Blå Danmark. Også

Udstyr og Skibsfart er store undergrupper – disse har hhv. ca. 19.500 og 11.500 beskæftigede.

I den anden ende findes Olie og gas samt Skibsbygning, der har henholdsvis ca. 3.000 og 4.700 beskæftigede.

Tabel 1 Direkte beskæftigelse i Det Blå Danmark, 2020

	Antal		Andel af Det Blå Danmark		Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede	
	Personer	Pct.	Pct.	Pct.		
Olie og gas	3.080	4,8		0,1		
Skibsbygning	4.721	7,3		0,2		
Skibsfart	11.530	17,9		0,4		
Udstyr	19.548	30,3		0,7		
Hjælpevirksomhed	25.534	39,6		0,9		
Det Blå Danmark	64.413	100,0		2,2		

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Virksomhederne i Det Blå Danmark anvender varer og tjenester fra andre brancher i deres produktion. En stor del af det kommer fra udlandet, men også fra danske leverandører. Dette medfører, at Det Blå Danmark bidrager med en betydelig efterspørgsel efter varer og tjenester fra danske virksomheder i andre brancher.

Konkret har de maritime virksomheder i Det Blå Danmark bidraget til beskæftigelsen af

yderligere 38.108 personer i 2020, når beskæftigelsen hos underleverandører regnes med, jf. Tabel 2.

Dette svarer til, at der gennem efterspørgslen til forbrug i produktionen beskæftiges 59 personer i andre brancher, for hver 100 beskæftiget i Det Blå Danmark. Den indirekte beskæftigelse er beregnet på baggrund af en kortlægning af beskæftigelsen og de interne leverancer imellem alle virksomheder i Danmark, jf. Kapitel 5.

¹ Bemærk at beskæftigelsestallene for 2020 er baseret på RAS-registret, som opgøres i ultimo november 2019.

Tabel 2 Direkte og indirekte beskæftigelse i Det Blå Danmark, 2020

	Antal direkte	Antal indirekte	Direkte + indirekte	Direkte + indirekte som andel af alle beskæftigede i Danmark
	Personer	Personer	Personer	Pct.
Olie og gas	3.080	1.838	4.918	0,2
Skibsbygning	4.721	2.082	6.803	0,2
Skibsfart	11.530	8.240	19.770	0,7
Udstyr	19.548	11.369	30.917	1,1
Hjælpevirksomhed	25.534	14.579	40.113	1,4
Det Blå Danmark	64.413	38.108	102.521	3,5

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4.2 Udvikling i beskæftigelsen

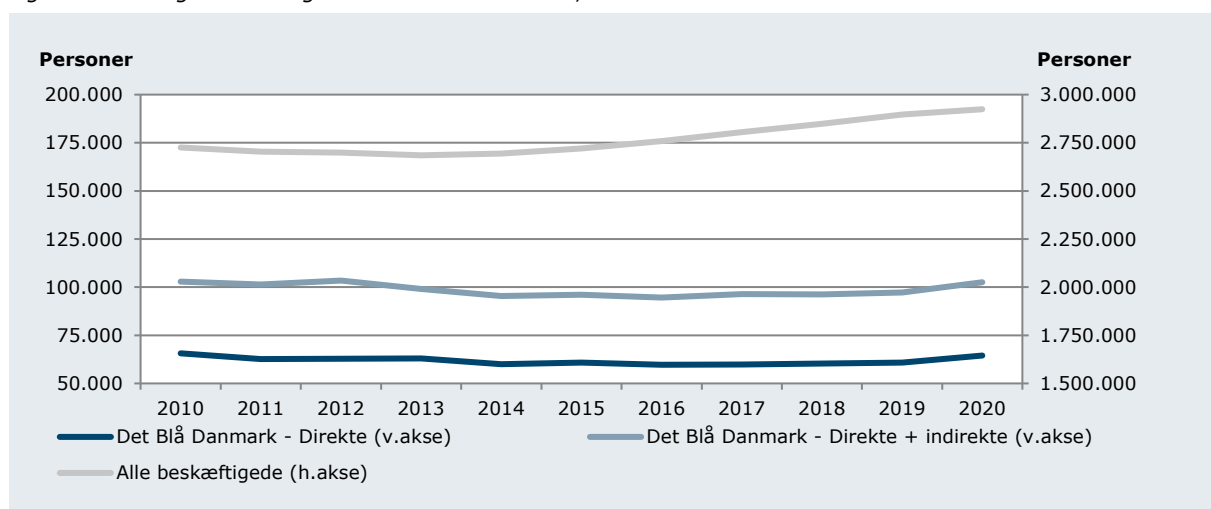
Antallet af direkte beskæftigede i Det Blå Danmark lå på et højt niveau i 2010, men har siden været faldende frem til 2016, jf. Figur 1. Udviklingen er dog siden vendt, og senest er den direkte beskæftigelse vokset med ca. 3.500 personer fra 2019 til 2020 – en stigning på 5,8 pct. I 2020 er beskæftigelsen omtrent tilbage på niveauet for 2010.

Den samlede direkte og indirekte beskæftigelse har fulgt den samme udvikling og er senest vokset med godt 5.000 personer fra 2019

til 2020.

Beskæftigelsen for alle lønmodtagere er højere i dag end i 2010. Beskæftigelsen i Det Blå Danmark har altså ikke lige så let kunnet hæve sig igen til niveauet fra før finanskrisen, som resten af økonomien har. Det seneste års vækstrate for beskæftigelsen i Det Blå Danmark er dog højere end for den samlede økonomi, som ligger på 1 pct. Det kunne tyde på, at efterslæbet er ved at blive hentet ind.

Figur 1 Udvikling i beskæftigelsen i Det Blå Danmark, 2010-2020

Anm.: Indirekte beskæftigelse beregnet år for år ved brug af Danmarks Statistiks input-outputtabeller for endelige nationalregnskabsår (117 brancher) for 2010-2018, Danmarks Statistiks input-outputtabeller for foreløbige Nationalregnskabstal (69 brancher) for 2019 og Danmarks Statistiks input-outputtabeller for foreløbige Nationalregnskabstal (19 brancher) for 2020. Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

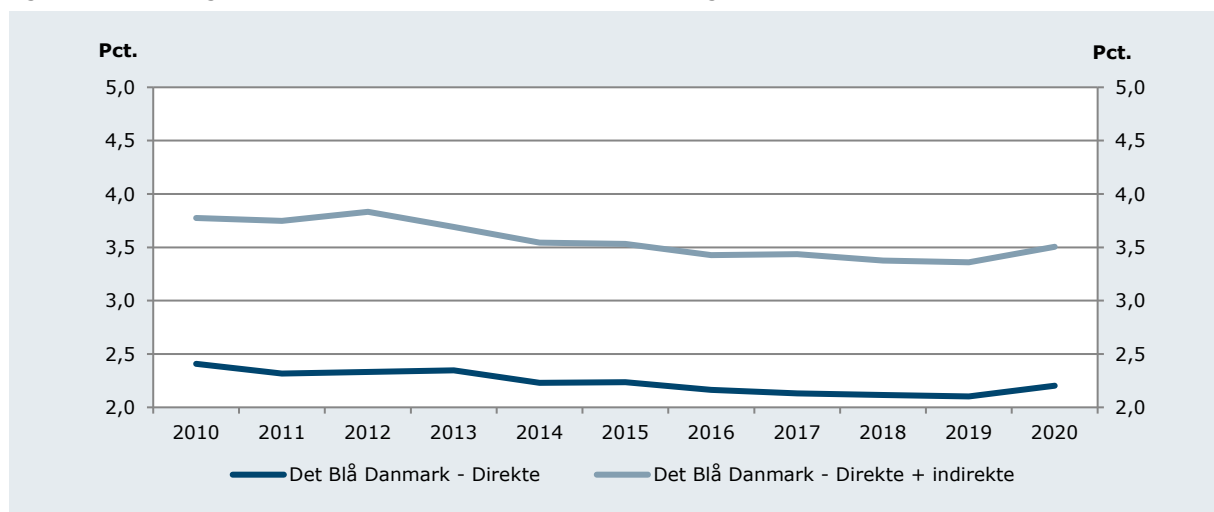
Det Blå Danmarks lavere vækst i beskæftigelsen i det seneste årti har medført, at sektorens andel af den samlede danske beskæftigelse er faldet i samme periode, jf. Figur 2.

Den store beskæftigelsesvækst i Det Blå Danmark fra 2019 til 2020 har dog bremset denne udvikling. Sektorens andel af den samlede beskæftigelse er det seneste år vokset fra 2,1

pct. til 2,2 pct.

Det samme mønster gør sig gældende, når man betragter den direkte og indirekte beskæftigelse sammen, hvilket indikerer, at Det Blå Danmarks betydning for beskæftigelsen i andre brancher ikke har ændret sig betydeligt i perioden.

Figur 2 Udvikling i Det Blå Danmarks andel af samlet beskæftigelse, 2010-2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Beskæftigelsesudviklingen for Det Blå Danmark siden 2010 er meget forskellig på tværs af de fem delsektorer, som indgår i sektoren, jf. Figur 3.

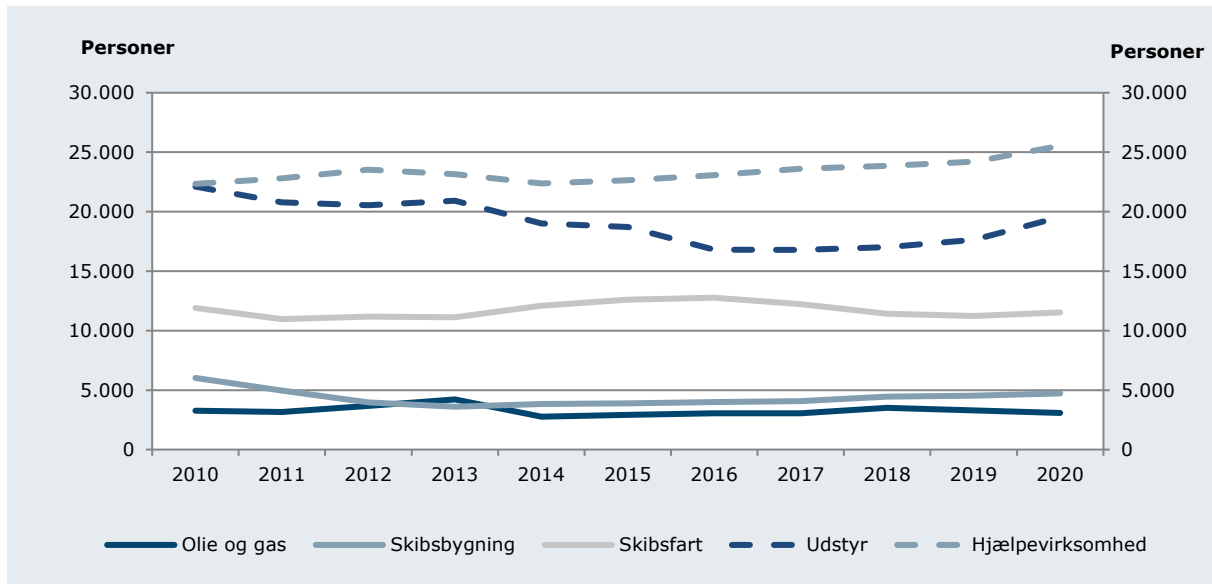
Det seneste års positive vækst i Det Blå Danmarks beskæftigelse er i høj grad drevet af en stigende beskæftigelse i Udstyr og Hjælpevirksomhed. Beskæftigelsen i Udstyr er det seneste år vokset med godt 1.900 personer til et niveau på godt 19.500 personer, mens beskæftigelsen i Hjælpevirksomhed er vokset med godt 1.300 personer til godt 25.500 personer i samme periode.

I 2010 havde både Udstyr og Hjælpevirksomhed omkring 22.000 beskæftigede, men siden har de udviklet sig i hver sin retning. I 2020 var Hjælpevirksomhed den delsektor i Det Blå Danmark med den klart største beskæftigelse.

Beskæftigelsen i Skibsfart har ligget stabilt på omkring 11.000-13.000 personer i 2010'erne. Inden for Skibsbygning faldt beskæftigelsen betydeligt fra ca. 6.000 i 2010 til ca. 3.600 i 2013 – et fald på omkring 40 pct. Siden da har delsektorens beskæftigelse dog været svagt – men jævnt – stigende og er senest i 2020 vokset til ca. 4.700 personer.

Beskæftigelsen i Olie og gas var stigende i perioden fra 2010-2013, hvor den endte på omkring 4.500 beskæftigede. Niveauet er dog siden faldet tilbage til at ligge nogenlunde stabilt omkring 3.000 personer. Denne delsektor er den eneste i Det Blå Danmark, som har oplevet negativ beskæftigelsesvækst fra 2019-2020.

Figur 3 Opdeling af den direkte beskæftigelse i Det Blå Danmark, 2010-2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4.3 Uddannelsesniveau

De maritime virksomheder er karakteriseret af en høj andel af faglært beskæftigede. Hele 24.300 personer har denne uddannelsesbaggrund, svarende til 37,8 pct. af de beskæftigede i Det Blå Danmark, jf. Tabel 3. De faglærte i Det Blå Danmark udgør 2,6 pct. af alle danske beskæftigede faglærte. Til sammenligning beskæftiger Det Blå Danmark 2,2 pct. af alle beskæftigede danskere uanset uddannelsesbaggrund.

38 pct. af beskæftigelsen i Det Blå Danmark består af faglærte, mens kun 10 pct. af beskæftigelsen på hele arbejdsmarkedet er faglærte, jf. Figur 4.

Personer med grundskoleuddannelse, mellemlange uddannelser og lange videregående uddannelser udgør en stor del af beskæftigelsen

i Det Blå Danmark. Disse uddannelsesgrupper udgør hhv. 13,9 pct, 14,7 pct. og 10,8 pct. af Det Blå Danmarks beskæftigelse.

Ud over de faglærte er det yderligere de beskæftigede med korte videregående uddannelser og mellemlange videregående uddannelser, som udgør en større andel i Det Blå Danmark, end de gør på det samlede arbejdsmarked.

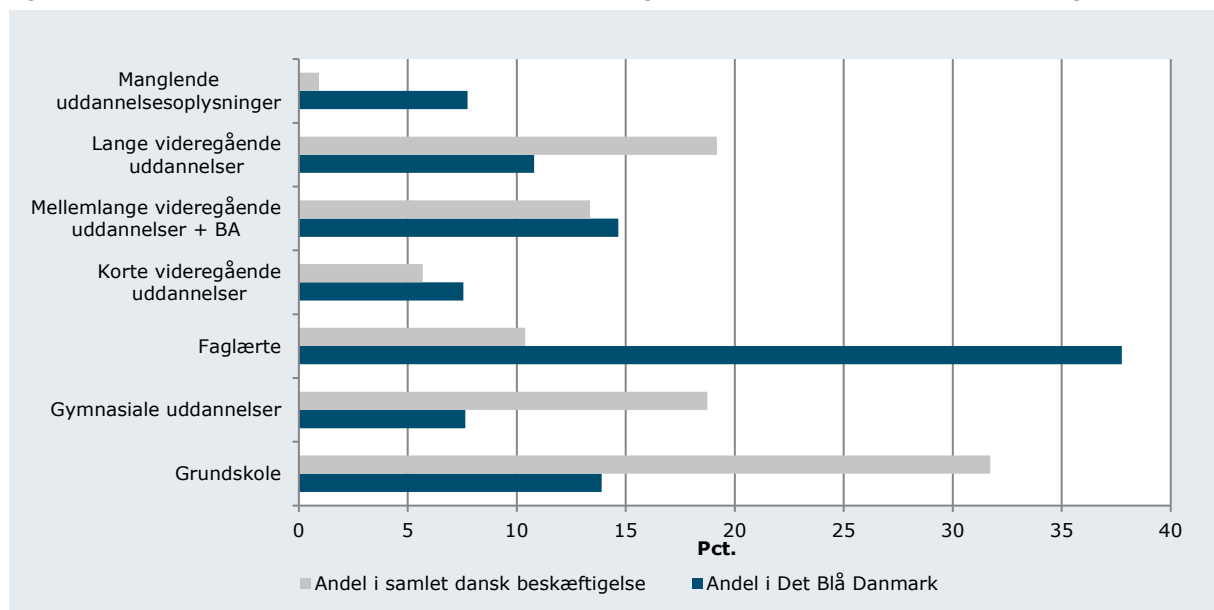
De mest hyppige uddannelser i Det Blå Danmark er 'Kontoruddannelser' med 10,4 pct., 'Cykel-, auto- og skibsmekanikere' med 4,4 pct. samt 'Maskinteknisk, MVU' og 'Industri-tekniker og cnc-tekniker' med hhv. 3,6 pct. og 3,5 pct., jf. Bilagstabel 2.

Tabel 3 Uddannelsesniveaue for Det Blå Danmark, 2020

	Antal	Andel i Det Blå Danmark	Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede i gruppen
	Personer	Pct.	Pct.
Grundskole	8.945	13,9	1,6
Gymnasiale uddannelser	4.916	7,6	1,6
Faglærte	24.323	37,8	2,6
Korte videregående uddannelser	4.862	7,5	2,9
Mellemlange videregående uddannelser + BA	9.438	14,7	1,7
Lange videregående uddannelser	6.948	10,8	1,8
Manglende uddannelsesoplysninger	4.981	7,7	-
Alle uddannelser	64.413	100,0	2,2

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 4 Uddannelsesniveaue i Det Blå Danmark sammenlignet med den samlede danske beskæftigelse, 2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

De beskæftigedes uddannelse i Det Blå Danmark er forskellig på tværs af de fem delsektorer.

Andelen af beskæftigede med en lang videregående uddannelse er højst inden for Olie og gas, jf. Figur 5. Her ligger andelen på 29,2 pct., hvilket er betydeligt højere end i de andre delsektorer. 26,8 pct. af de beskæftigede inden for Olie og gas har en mellemlang videregående uddannelse, og således har over halvdelen af gruppen altså en mellemlang eller

lang videregående uddannelse. De mest hyppige uddannelser inden for delsektoren er 'Maskinteknisk, MVU', 'Videregående uddannelse uden nærmere angivelse, LVU' og 'Elektriker', jf. Tabel 4.

Blot 3,7 pct. af de beskæftigede inden for Skibsbygning har en lang videregående uddannelse. Til gengæld har denne delsektor den højeste andel af beskæftigede med en erhvervsfaglig uddannelse – dette gælder hele 57,6 pct. af gruppen. Hele 12 pct. af gruppen

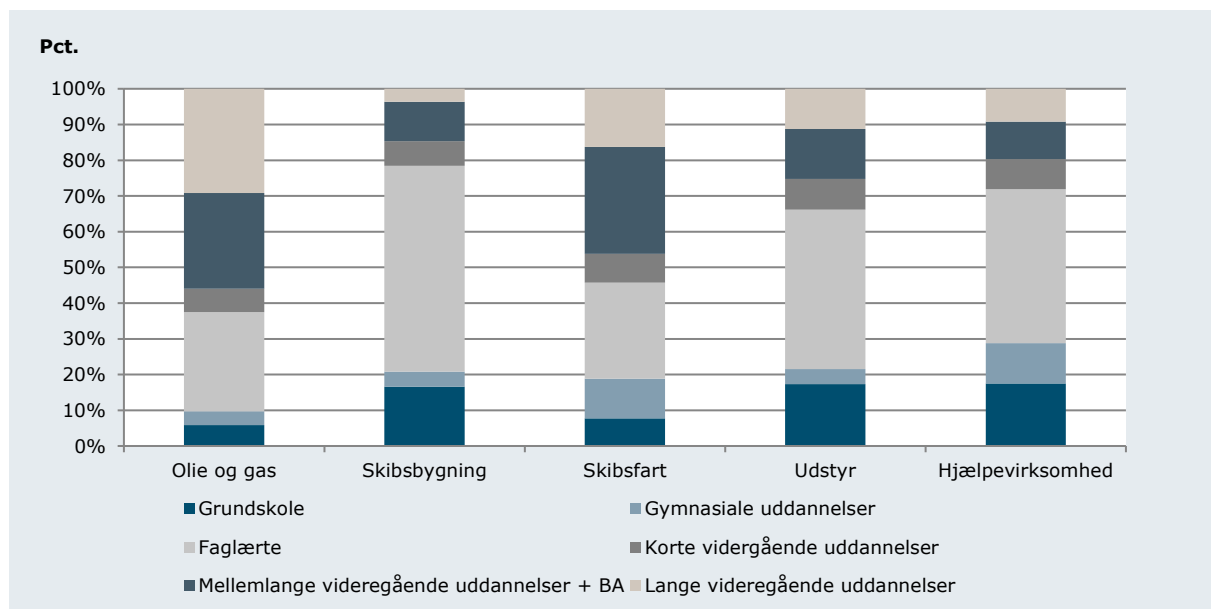
er uddannet i 'Smedeuddannelser', mens knap 6 pct. er uddannet i 'Skibsteknik og skibsmontage' og 5 pct. i 'Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.'.

Skibsfart har en høj andel med enten en lang eller en mellemlang videregående uddannelse – dette gælder 46 pct. af gruppen. Dette er især højt, fordi 30 pct. af gruppen har en mellemlang videregående uddannelse. Det er den højeste andel blandt alle fem delsektorer. Af de 30 pct. er 9 pct. uddannet i 'Maskinteknisk, MVU'.

De beskæftigede inden for Udstyr er primært personer med en erhvervsfaglig uddannelse. De mest hyppige inkluderer 'Industri tekniker og cnc-tekniker' og 'Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.'.

I Hjælpevirksomhed er de fleste beskæftigede også erhvervsfagligt uddannet, men delsektoren adskiller sig på typen af erhvervsfaglige uddannelser. Mens de andre delsektorer oftere beskæftiger faglærte håndværkere, så er hele 19,6 pct. af de beskæftigede inden for Hjælpevirksomhed kontoruddannet.²

Figur 5 Opdeling af uddannelsesniveau på delsektorer, 2020

Note: I figuren indgår ikke personer med uoplyst uddannelse.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

² En længere opgørelse af de mest hyppige uddannelser fordelt på delsektorer i Det Blå Danmark kan findes i bilagstabel 3-7.

Tabel 4 Top 3 uddannelser for delsektorerne i Det Blå Danmark, 2020

Uddannelse	Personer	Andel
Olie og gas		
Maskinteknisk, MVU	264	9,0
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU	250	8,5
Elektriker	136	4,6
Skibsbygning		
Smedeuddannelser	501	12,0
Skibsteknik og skibsmontage	241	5,8
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	211	5,1
Skibsfart		
Maskinteknisk, MVU	959	9,0
Kontoruddannelser	555	5,2
Stx	523	4,9
Udstyr		
Industri tekniker og cnc-tekniker	1.512	8,4
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	1.088	6,1
Kontoruddannelser	784	4,4
Hjælpevirksomhed		
Kontoruddannelser	4.649	19,6
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	1.066	4,5
Hhx 3-årig	995	4,2

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

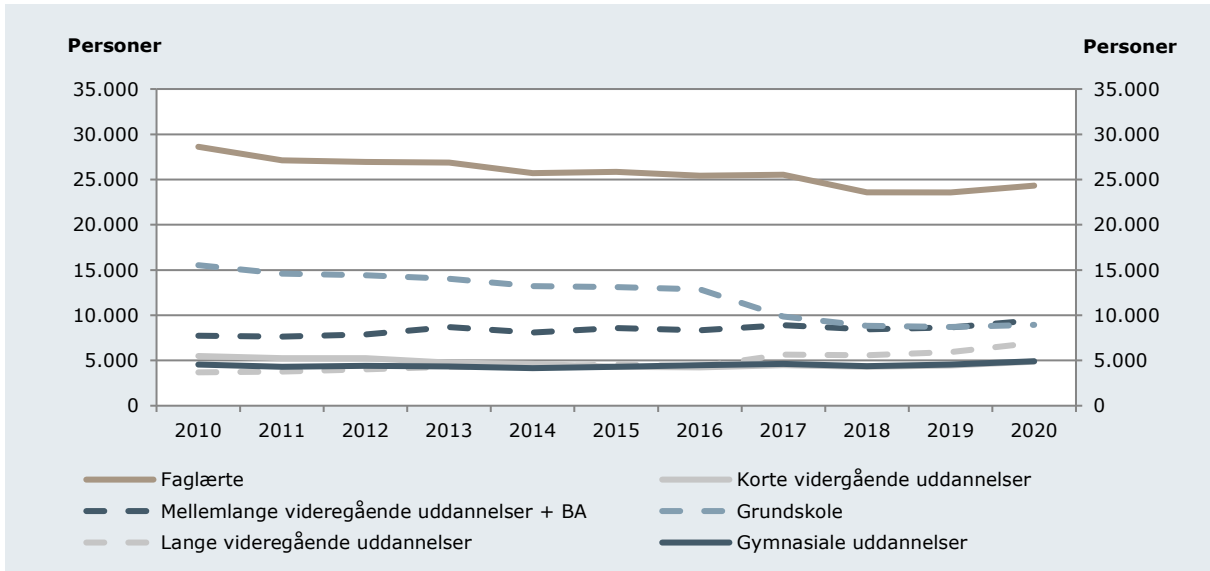
Antallet af beskæftigede i Det Blå Danmark, som er grundskoleuddannet, er faldet betydeligt fra godt 15.500 i 2010 til godt 8.900 i 2020, jf. Figur 6. Det skyldes delvist, at beskæftigelsen i hele Det Blå Danmark har været aftagende i perioden. Dog er andelen af de beskæftigede i Det Blå Danmark, som er grundskoleuddannet, også faldet fra knap 24 pct. til godt 15 pct. i samme periode.

I det seneste år ses den største stigning ved beskæftigede med en lang videregående uddannelse – denne gruppe er vokset med godt 1.000 beskæftigede i perioden.

Antallet af beskæftigede med en lang videregående uddannelse er næsten fordoblet fra ca. 3.700 i 2010 til ca. 7.000 i 2020. Det har medført, at gruppens andel af de beskæftigede i Det Blå Danmark er mere end fordoblet fra ca. 5 pct. til knap 12 pct. i samme periode.

Antallet af faglærte beskæftigede er faldet fra 2010-2020. Denne gruppes andel af de beskæftigede i Det Blå Danmark har ligget nogenlunde konstant omkring 43 pct. i hele perioden, men er i 2020 faldet ned på knap 41 pct.

Figur 6 Udvikling i uddannelsesfordeling i Det Blå Danmark, 2010-2020

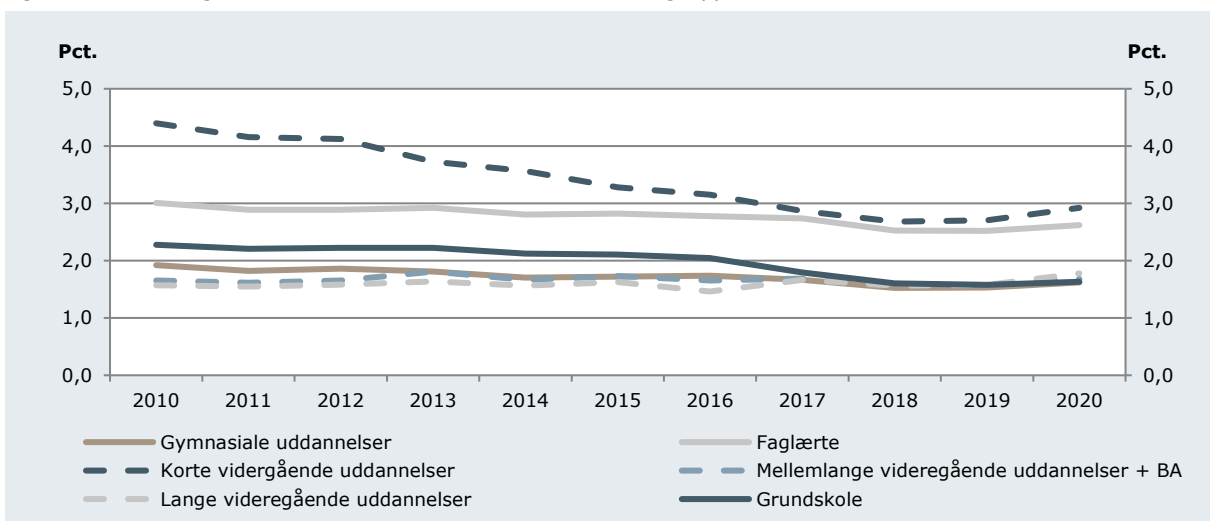
Note: I figuren indgår ikke personer med uoplyst uddannelse.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

En tendens for beskæftigelsen i Det Blå Danmark er således, at flere har en lang videregående uddannelse, og færre har en grundskoleuddannelse. Det kan også ses, når Det Blå Danmarks andel af uddannelsesgrupperne betragtes.

I 2010 arbejdede 2,3 pct. af alle beskæftigede med grundskoleuddannelse inden for Det Blå Danmark. Denne andel er faldet til 1,7 pct. i 2020, jf. Figur 7. Omvendt beskæftigede Det Blå Danmark 1,6 pct. af alle beskæftigede med en lang videregående uddannelse i 2010, men denne andel er steget til 1,8 pct. i 2020.

Figur 7 Udvikling i Det Blå Danmarks andel af uddannelsesgrupper, 2010-2020

Note: I figuren indgår ikke personer med uoplyst uddannelse.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4.4 Regional fordeling

Flest af de beskæftigede i Det Blå Danmark bor i Region Syddanmark. Her bor knap 20.000 beskæftigede, *jf. Tabel 5*.

Regionerne Hovedstaden og Midtjylland har også en større andel af de beskæftigede i sektoren, begge over 15.000 beskæftigede. I Region Sjælland og Region Nordjylland udgør Det Blå Danmark hhv. knap 7.000 personer.

I de vestlige regioner udgør Det Blå Danmark den største andel af den samlede beskæftigelse, med Syddanmark oppe på 3,3 pct. Omvendt ligger Det Blå Danmark i Region Sjælland og Hovedstaden markant lavere, begge på 1,6 pct. af de beskæftigede i regionerne.

Tabel 5 Bopælslandsdel for Det Blå Danmark, 2020

	Antal	Andel i Det Blå Danmark	Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede i gruppen
	Personer	Pct.	Pct.
Hovedstaden	15.377	23,9	1,6
Sjælland	6.609	10,3	1,6
Syddanmark	19.759	30,7	3,3
Midtjylland	15.709	24,4	2,3
Nordjylland	6.959	10,8	2,4
Hele landet	64.413	100,0	2,2

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Det Blå Danmarks andel af regionernes beskæftigelse er faldet over hele landet fra 2006 til 2020 i takt med, at sektorens beskæftigelse generelt er faldet i perioden. Der er dog sket en ændring i den geografiske sammensætning af de beskæftigede i Det Blå Danmark. Andelen af de beskæftigede, som bor i Region Hovedstaden, er steget med 3,7 pct. point fra

2006 til 2020, mens Region Syddanmarks andel er faldet med 4,3 pct. point, *jf. Tabel 6*.

Denne tendens skyldes den generelle erhvervsudvikling, hvor beskæftigelsen flytter mod de større byer.

Tabel 6 Udvikling i bopæl for beskæftigede, 2006-2020

	Andel i Det Blå Danmark		Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede i gruppen	
	2006	2020	2006	2020
	Pct.		Pct.	
Hovedstaden	20,2	23,9	1,7	1,6
Sjælland	9,8	10,3	1,8	1,6
Syddanmark	35,0	30,7	4,3	3,3
Midtjylland	24,4	24,4	2,8	2,3
Nordjylland	10,6	10,8	2,7	2,4
Hele landet	100	100	2,6	2,2

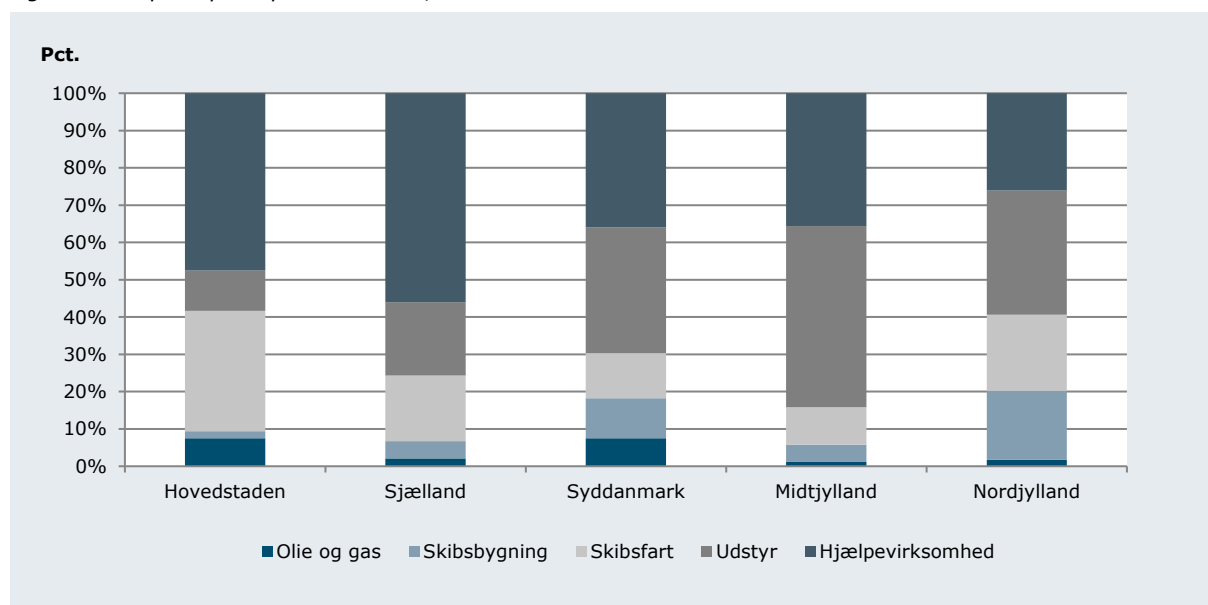
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Hjælpevirksomhed fylder generelt meget i Det Blå Danmarks beskæftigelse, og dette er særligt gældende i Region Sjælland – her arbejder over halvdelen af de beskæftigede i Det Blå Danmark inden for denne delsektor, *jf. Figur 8*. Trods den store andel dækker Region Sjælland kun 15 pct. af det samlede antal beskæftigede inden for Hjælpevirksomhed, hvilket skyldes, at regionen ikke har så mange ansatte i Det Blå Danmark, *jf. Figur 9*.

Knap halvdelen af Det Blå Danmarks ansatte i Region Midtjylland arbejder inden for Udstyr, og tilsvarende er knap 40 pct. af de beskæftigede i Udstyr bosat i Region Midtjylland.

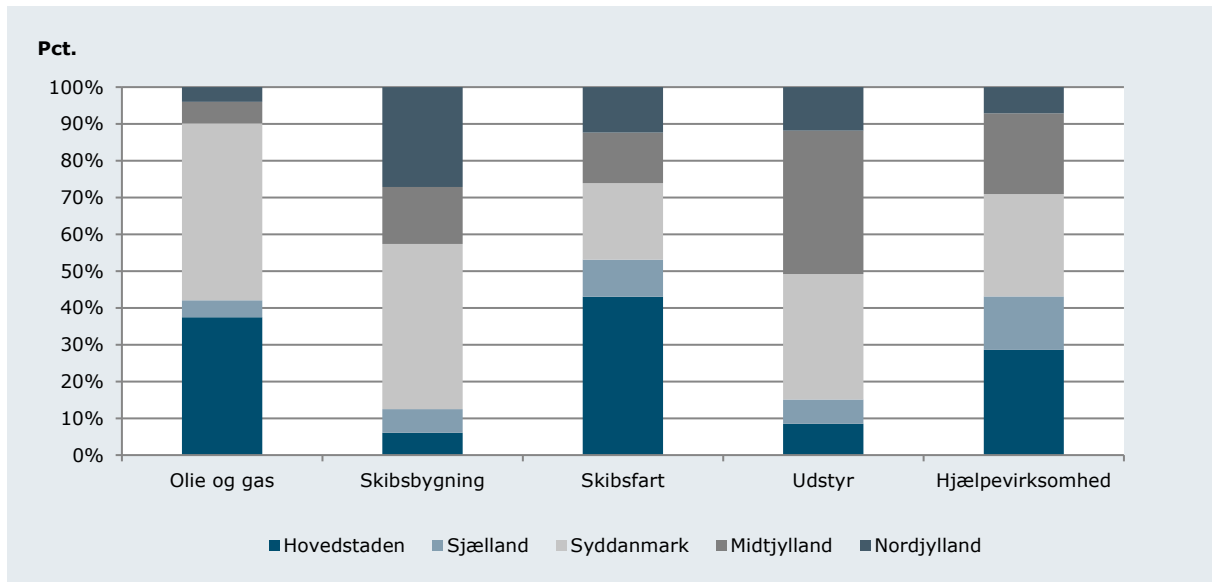
Beskæftigelsen i Olie og gas er primært koncentreret omkring Region Syddanmark og Region Hovedstaden. Da delsektoren ikke er så stor, fylder den under 10 pct. af beskæftigelsen i de to regioner.

Figur 8 Bopæl opdelt på delsektorer, 2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 9 Delsektorer opdelt på bopæl, 2020

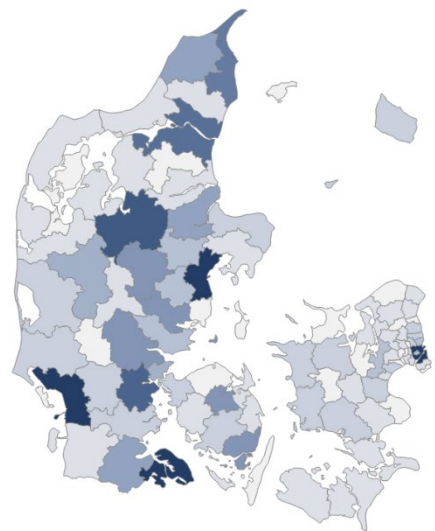
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Beskæftigelsen i Det Blå Danmark er i høj grad koncentreret omkring de større byer, som København, Aarhus, og Esbjerg, jf. Figur 10. Alene i disse 3 kommuner bor knap 12.000 af de beskæftigede i Det Blå Danmark, svarende til knap 19 pct. af sektorens samlede beskæftigelse.

Sønderborg Kommune har også en stor maritim beskæftigelse – her bor godt 3.100 beskæftigede i Det Blå Danmark. Det svarer til knap 5 pct. af sektorens landsdækkende beskæftigelse.

Der er også en særligt høj beskæftigelse i Viborg, Kolding, Frederikshavn og Aalborg Kommune, men generelt er Det Blå Danmarks beskæftigelse spredt ud over mange af landets kommuner.

Figur 10 Beskæftigede i Det Blå Danmark fordelt på kommuner

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik (mørk farve = flere beskæftigede)

4.5 Aldersfordeling

Den største aldersgruppe blandt de beskæftigede i Det Blå Danmark er de 50-59-årige, som udgør godt 17.000 personer, svarende til 26,5 pct. af sektoren, jf. Tabel 7. Det Blå Danmarks beskæftigede mellem 50-59 år udgør

2,6 pct. af alle beskæftigede i denne aldersgruppe, hvilket er en overrepræsentation relativt til andelen af alle beskæftigede.

Det Blå Danmark er ligeledes overrepræsenteret blandt de 30-39-årige og de 40-49-årige,

mens de omvendt er betydeligt underrepræsenteret blandt de beskæftigede under 30 år.

I denne gruppe dækker Det Blå Danmark blot 1,5 pct. af de beskæftigede.

Tabel 7 Aldersfordeling for Det Blå Danmark, 2020

	Antal beskæftigede i aldersgruppen i Det Blå Danmark	Aldersgruppens andel af beskæftigede Det Blå Danmark	Aldersgruppens andel af alle beskæftigede i Danmark	Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede i aldersgruppen
	Personer	Pct.	Pct.	Pct.
Under 30 år	11.064	17,2	24,9	1,5
30-39 år	12.889	20,0	18,7	2,4
40-49 år	15.462	24,0	21,7	2,4
50-59 år	17.076	26,5	22,1	2,6
60 år eller ældre	7.922	12,3	12,6	2,1
Alle aldre	64.413	100,0	100,0	2,2

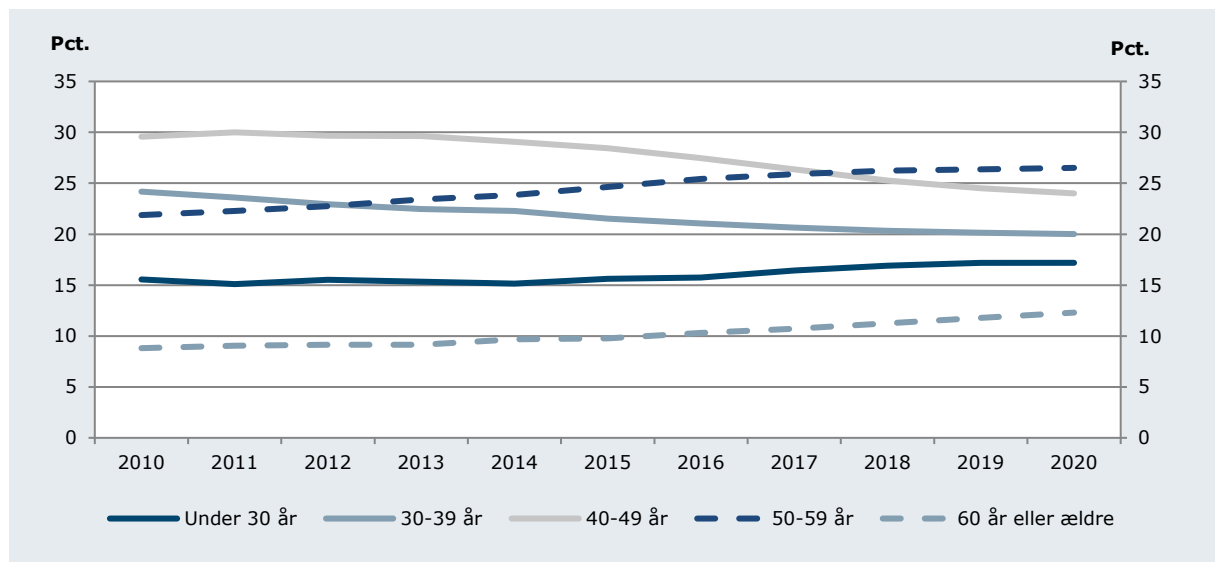
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Der er en tendens til, at beskæftigelsen i Det Blå Danmark bliver ældre. Den samlede andel af beskæftigede mellem 30-39 år og 40-49 år i Det Blå Danmark er faldet betydeligt fra knap 54 pct. i 2010-2014 til nu at ligge på 44 pct. i 2020, jf. Figur 11. Samtidigt er aldersgruppen 50-59 år og aldersgruppen 60 år eller derover

gået fra at dække i alt omkring 30 pct. i 2010-2011 til nu at dække knap 38 pct. i 2020.

Samtidig med Det Blå Danmarks stigende andel beskæftigede over 50 år ses også en svag stigning i andelen af beskæftigede under 30 år.

Figur 11 Udvikling i aldersfordeling i Det Blå Danmark, 2010-2020

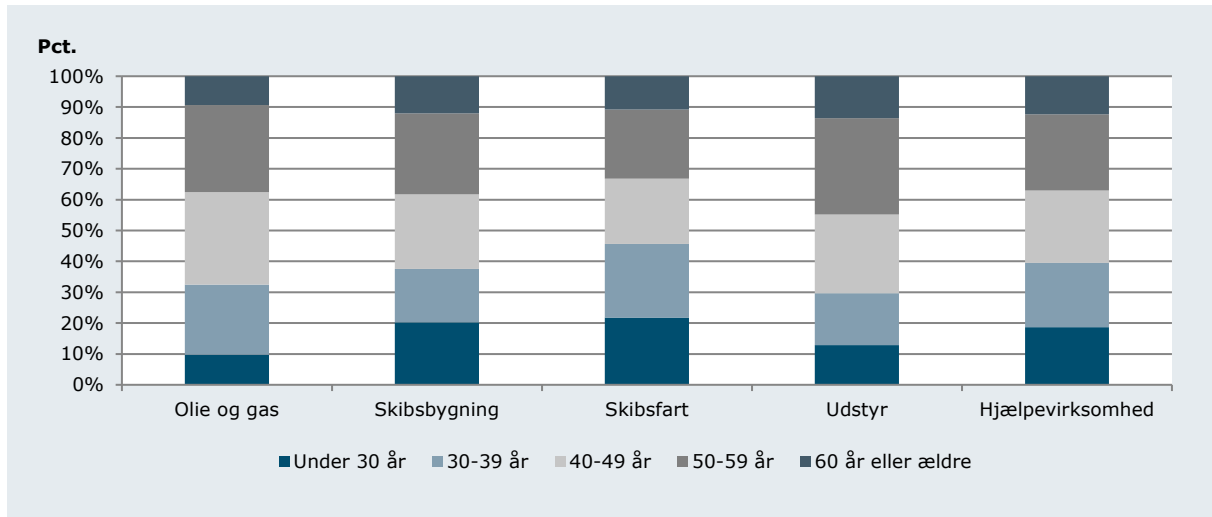

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

De beskæftigede er typisk yngre inden for Skibsfart og Hjelpevirksomhed. Knap 46 pct. af de beskæftigede i Skibsfart er under 40 år. Den tilsvarende andel for Hjelpevirksomhed

er lige under 40 pct., jf. Figur 12. Omvendt er knap 45 pct. af de beskæftigede i Udstyr 50 år eller ældre, hvilket er betydeligt højere end for de øvrige delsektorer i Det Blå Danmark.

Figur 12 Aldersfordeling opdelt på delsektorer, 2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4.6 Kønsfordeling

Kønsfordelingen i Det Blå Danmark er markant forskellig fra det øvrige arbejdsmarked. Hvor der i Danmark som helhed er en nogenlunde lige fordeling af mænd og kvinder i beskæftigelse, så er der markant flere mænd beskæftiget i Det Blå Danmark.

I 2020 beskæftigede Det Blå Danmark knap 48.400 mænd, hvilket svarer til godt 75 pct. af sektorens samlede beskæftigelse, *jf. Tabel 8*. I andele af det samlede arbejdsmarked, så beskæftiger Det Blå Danmark 1,2 pct. af kvinderne og 3,1 pct. af mændene.

Tabel 8 Kønsfordeling for Det Blå Danmark, 2020

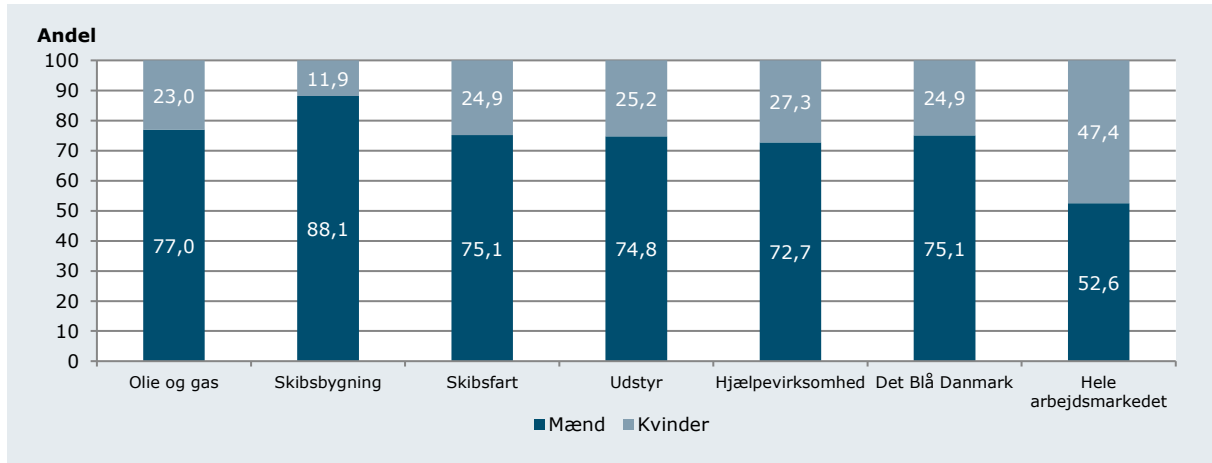
	Antal		Andel i Det Blå Danmark	
	Personer	Pct.	Pct.	Det Blå Danmark som andel af alle beskæftigede i gruppen
Kvinder	16.037	24,9	1,2	
Mænd	48.376	75,1	3,1	
Samlet	64.413	100,0	2,2	

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Delsektoren Skibsbygning har den største andel af mænd. I denne delsektor er kun lidt over hver ottende beskæftiget en kvinde, *jf. Figur 13*. I de øvrige delsektorer er det

hver fjerde ansat, som er en kvinde. For Danmark som helhed er det i 2020 op imod hver anden.

Figur 13 Kønsfordeling opdelt på delsektorer, 2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

4.7 Indkomst og skat

Den gennemsnitlige lønindkomst for beskæftigede i Det Blå Danmark er godt en halv million kroner om året, hvilket er omkring 66.000 kroner højere end for alle beskæftigede i Danmark, jf. Tabel 9.³

Dette gennemsnit er trukket op af delsektoren Olie og gas, hvor gennemsnitslønnen ligger på

Boks 1 Beskrivelse af lønbegreber

I dette kapitel beskrives de beskæftigedes gennemsnitlige indkomst og skat i Det Blå Danmark. Beskrivelsen tager udgangspunkt i tre indkomstbegreber: Lønindkomst, bruttoindkomst og disponibel indkomst. Bruttoindkomst indeholder ud over lønindkomst også eventuelle offentlige overførsler og den disponible indkomst er bruttoindkomst efter skat.

Alle beløbene er angivet i 2021-priser. Det betyder, at de er korrigeret for inflation og angivet i den værdi, som beløbet ville have i 2021.

I Skibsfart er lønnen også højere end i det øvrige Blå Danmark, mens Skibsbygning, Udstyr og Hjælpevirksomhed ligger lavere end gennemsnittet for sektoren.

næsten en million kroner, hvilket er over en halv million kroner mere end en gennemsnitlig dansk beskæftiget. Hvis Olie og gas ikke indgik i Det Blå Danmark, ville sektorens gennemsnitsløn i stedet ligge på godt 490.000 kroner.

Generelt har de beskæftigede i alle delsektorerne i Det Blå Danmark dog en højere gennemsnitsløn end de øvrige beskæftigede på det danske arbejdsmarked, med undtagelse af Skibsbygning.

³ Det bemærkes, at deltidsansatte, studerende mv. kan indgå i indkomststatistikken, hvis de har et tilstrækkeligt højt antal timer eller lønniveau. Det kan potentielt forvrænge en sammenligning af indkomst og skat mellem alle beskæftigede og Det Blå Danmark, hvis grupper af beskæftigede på mindre end fuld tid ikke indgår ligeligt i de to grupper.

Tabel 9 Indkomst og skattebetaling, 2021-prisniveau, 2020

	Lønindkomst	Samlet bruttoindkomst	Skat	Disponibel indkomst
1.000 kr.				
Olie og gas	970	1.015	402	648
Skibsbygning	424	499	176	340
Skibsfart	572	620	186	456
Udstyr	481	543	197	366
Hjælpevirksomhed	477	546	197	369
Det Blå Danmark	515	577	204	395
Alle beskæftigede	449	509	178	352

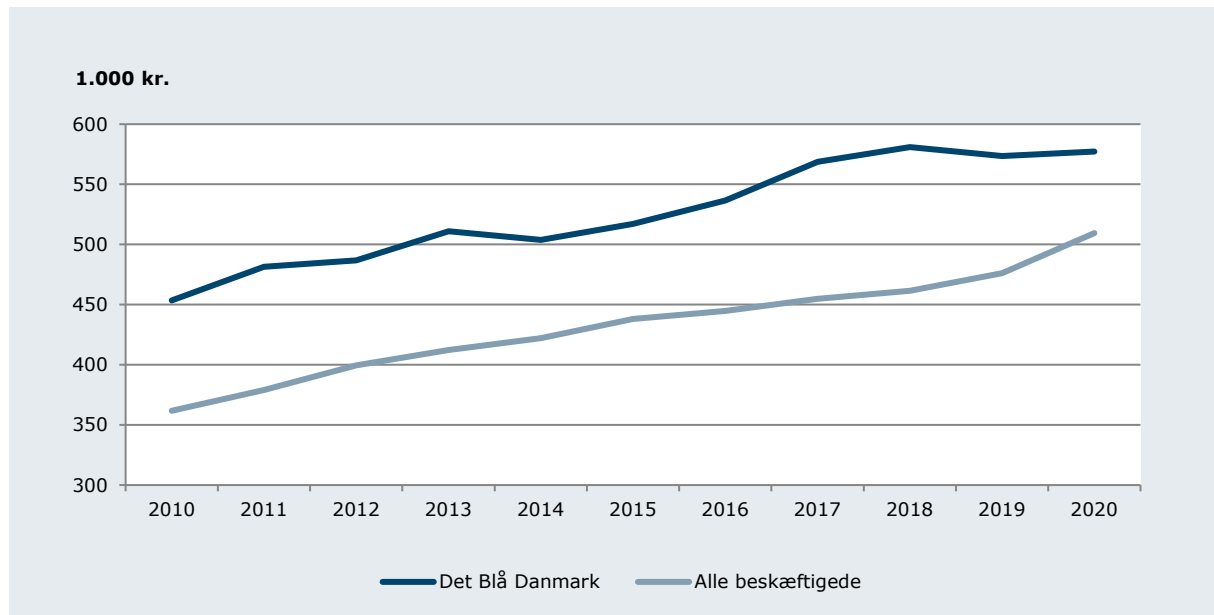
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bruttoindkomsten i Det Blå Danmark har været stigende siden 2010 og har generelt ligget højere end for øvrige beskæftigede – med en forskel mellem 50-100 tusinde kroner om året, jf. Figur 14.

Fra 2010-2020 er bruttoindkomsten i Det Blå

Danmark steget med knap 30 pct., mens den på det samlede danske arbejdsmarked er steget med godt 40 pct. i samme periode. Det ser altså ud til, at løngabet mellem Det Blå Danmark og resten af det danske arbejdsmarked indsnævres.

Figur 14 Udvikling af bruttoindkomst, 2021-prisniveau, 2010-2020

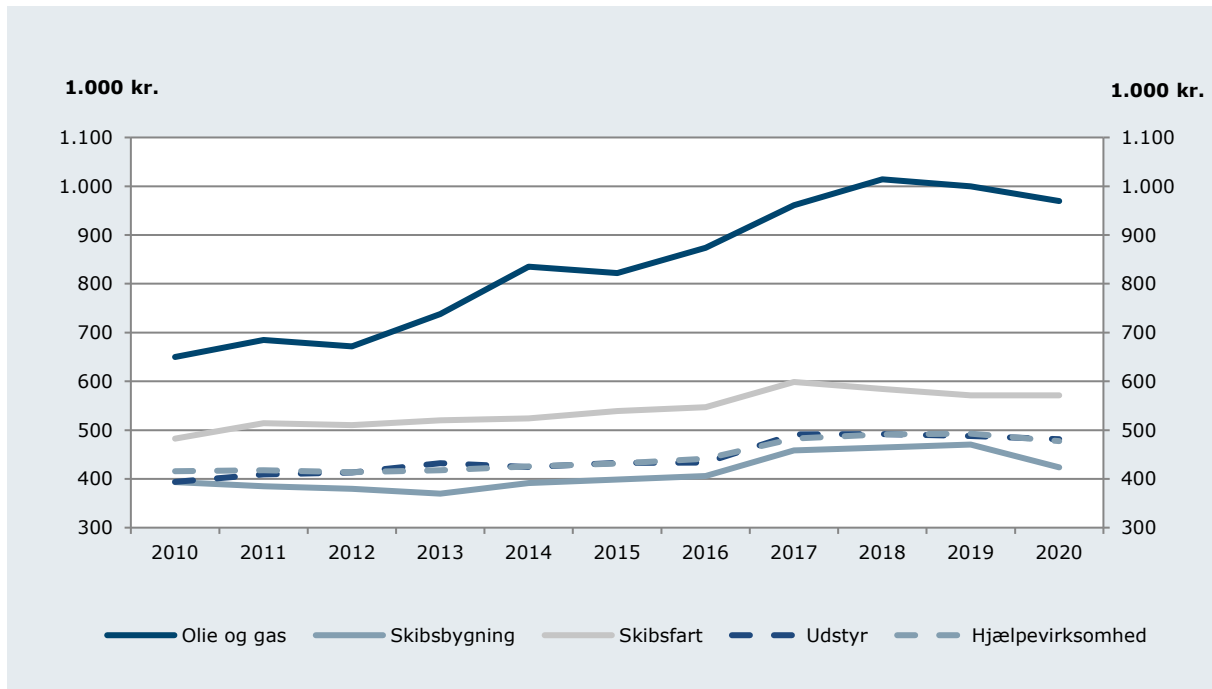

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Lønindkomsten i det Blå Danmark har været stigende siden 2010. Dette har særligt været tilfældet i Olie og gas, hvor lønnen er steget med knap 50 pct. i perioden, jf. Figur 15.

For de øvrige delsektorer har stigningen i lønindkomst siden 2010 ligget omkring 10-20 pct. Den mindste lønudvikling er inden for Skibsbygning, hvor lønindkomsten er steget med knap 8 pct. siden 2010.

Figur 15 Udvikling i lønindkomst, 2021-prisniveau, 2010-2020

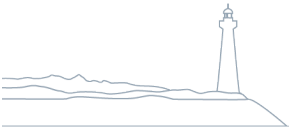
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Fra 2019 til 2020 er den gennemsnitlige lønindkomst faldet for beskæftigede inden for Olie og gas, Skibsbygning, Udstyr og Hjælpevirksomhed. Dermed er lønindkomsten også faldet for beskæftigede i Det Blå Danmark som

helhed. Det skal bemærkes, at de opgjorte tal blot viser den gennemsnitlige lønindkomst pr. år og derfor ikke indeholder information om antallet af timer, der er arbejdet.

5 Produktion i Det Blå Danmark

5 Produktion i Det Blå Danmark

Det Blå Danmark udgør en betydelig del af dansk økonomi og en større del målt på produktion end målt på antal beskæftigede. Den samlede produktion udgjorde ca. 10 pct. af Danmarks samlede produktion i 2020.

Det Blå Danmark producerede i 2020 for over 400 mia. kr., hvoraf 14 pct. kom fra den indirekte bidrag, som sektoren har haft til øvrige branchers produktion. Det vil sige, at hver

gang Det Blå Danmark har produceret for 1.000 kr., så har det medført en ekstra produktion i andre brancher på 140 kr.

Dette kapitel viser et fald i de fleste nøgletal for Det Blå Danmark i 2020, herunder produktion, bruttoværditilvækst, bruttooverskud, aflønning af ansatte og eksport. En del af forklaringen på faldet er COVID-19-pandemien, som generelt har præget dansk økonomi i 2020.

Boks 2 Det Blå Danmarks produktion, BVT, BNP og BNI

Det Blå Danmarks produktion, dvs. markedsværdien af varer og tjenesteydelser, tager udgangspunkt i detaljerede nationalregnskabsopgørelser fra 2010-2018 og mindre detaljerede foreløbige nationalregnskabsdata for 2018-2020, *jf. Kapitel 7*.

Indkomsten skabt ved produktionen betegnes formelt bruttoværditilvækst (BVT) og er defineret som den del af produktionsværdien, der er tilbage, når udgifter til køb af varer og tjenester er trukket fra (forbrug i produktionen), *jf. Tabel 10*. Bruttoværditilvæksten fordeles på aflønning af ansatte, afskrivninger på investeringer, skatter og afgifter til staten og overskud (efter skat) til virksomhedsejere.

Det mere populært anvendte indkomstbegreb bruttonationalproduktet (BNP) kan opgøres på samme måde; men er lidt højere, fordi bl.a. punktafgifter tælles med som indkomst i denne opgørelse.

Bruttonationalindkomsten (BNI) er et mål for landets samlede indkomst. BNI kan beregnes med udgangspunkt i bruttonationalproduktet (BNP), idet der korrigeres for lønninger betalt af indenlandske arbejdsgivere til udenlandske lønmodtagere, formueindkomster til eller fra udlandet samt produktions- og importskatter fra eller til udlandet. Det kan f.eks. være danske virksomheders indtægter fra datterselskaber i udlandet. Som et relevant eksempel vil man, hvis man bruger BVT som mål for en branches bidrag til nationalindkomsten, tendere til at undervurdere skibsfartens betydning, fordi danske redere ofte indchartrer skibe via udenlandske datterselskaber (forbrug i produktionen), hvorfra man sidenhen hjemtager overskuddet. I nationalregnskabet vil indkomsten skabt herved indgå i det danske BNI, men ikke i BVT.

5.1 Produktion og indkomstkabelse

Den samlede direkte produktion i Det Blå Danmark var i 2020 på knap 350 mia. kr., jf. Tabel 10. Af disse udgør knap 263 mia. kr. værdien af forbrug i produktionen, herunder råvarer og halvfabrikata, som er indgået i produktionsprocessen. Den øvrige del er værditilvæksten (BVT), som udgør knap 87 mia. kr. Det er godt 4 pct. af den samlede indkomst skabt ved produktion i hele Danmark, jf. Tabel 11. Det Blå Danmark udgjorde i 2020 2,2 pct. af Danmarks samlede beskæftigede, hvorved der for hver beskæftiget i Det Blå Danmarks brancher skabes ca. dobbelt så meget indkomst som i øvrige danske brancher.

Inden for Det Blå Danmark er Skibsfart den største delsektor målt i produktion og indkomst skabt ved produktion. Således udgør delsektoren knap 2/3 af Det Blå Danmarks samlede produktion og 39 pct. af BVT.

Forbruget i produktionen udgør en større andel i Det Blå Danmark end i resten af dansk erhvervsliv. Mens den direkte produktion i sektoren udgør 8,7 pct. af samlet dansk produktion, så udgør sektorens forbrug i produktionen 13,2 pct., jf. Tabel 11.

Tabel 10 Produktion i Det Blå Danmark, årets priser, 2020

	Produktion	Forbrug i produktionen	BVT
	Mia. kr.		
Olie og gas	16,2	7,1	9,1
Skibsbygning	7,1	4,5	2,6
Skibsfart	225,7	191,8	33,8
Udstyr	52,7	34,7	18,1
Hjælpevirksomhed	47,8	24,7	23,1
Det Blå Danmark	349,6	262,8	86,7
Samlet Danmark	4.023	1.996	2.027

Anm.: Forbrug i produktion er opgjort inklusive afgifter og 'andre overførsler til udlandet' i nationalregnskabet, herunder særligt skibsfartens indchartring af skibe og bunkring.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Tabel 11 Produktion i Det Blå Danmark, andele, 2020

	Produktion	Forbrug i produktionen	BVT
	Pct.		
Olie og gas	0,4	0,4	0,5
Skibsbygning	0,2	0,2	0,1
Skibsfart	5,6	9,6	1,7
Udstyr	1,3	1,7	0,9
Hjælpevirksomhed	1,2	1,2	1,1
Det Blå Danmark	8,7	13,2	4,3
Samlet Danmark	100	100	100

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Ud over den direkte produktion i Det Blå Danmark, så bidrager sektorens produktion til efterspørgsel i andre brancher, hvilket medfører,

at den maritime sektor indirekte bidrager til yderligere produktion. Denne del af produkti-

onen kaldes den indirekte produktion og er baseret på opgørelser af i alt 117 branchers indbyrdes leverancer i det seneste offentliggjorte detaljerede nationalregnskab⁴.

Det Blå Danmarks indirekte bidrag til produktion i 2020 var på godt 57 mia. kr., *jf. Tabel 12*. Når det indirekte bidrag medtages, er den samlede produktion i Det Blå Danmark knap 407 mia. kr., hvilket udgør 10,1 pct. af den samlede danske produktion.

Den største del af den indirekte produktion

kommer fra Udstyr – her øges produktionen med ca. 40 pct. svarende til 21,3 mia. kr., fordi produktionen skaber efterspørgsel i andre danske brancher.

Betragtes i stedet indkomst skabt ved produktion, så udgør det indirekte bidrag fra Det Blå Danmark 26,5 mia. kr. og bringer dermed det samlede BVT for sektoren op på godt 113 mia. kr., *jf. Tabel 13*. Dette svarer til 5,6 pct. af Danmarks samlede indkomst ved produktion i 2020.

Tabel 12 Direkte og indirekte produktion i Det Blå Danmark, årets priser, 2020

	Direkte produktion	Indirekte produktion	Direkte + indirekte produktion	Direkte + indirekte produktion som andel af total produktion
	Mia. Kr.	Mia. Kr.	Mia. kr.	Pct.
Olie og gas	16,2	1,9	18,1	0,5
Skibsbygning	7,1	3,3	10,5	0,3
Skibsfart	225,7	12,7	238,4	5,9
Udstyr	52,7	21,3	74,1	1,8
Hjælpevirksomhed	47,8	19,3	67,1	1,7
Det Blå Danmark	349,6	57,2	406,8	10,1
Samlet Danmark	4.023			100

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Tabel 13 Direkte og indirekte BVT i Det Blå Danmark, årets priser, 2020

	Direkte BVT	Indirekte BVT	Direkte + indirekte BVT som andel af total BVT
	Mia. Kr.	Mia. Kr.	Pct.
Olie og gas	9,1	0,5	0,5
Skibsbygning	2,6	1,6	0,2
Skibsfart	33,8	8,1	2,1
Udstyr	18,1	10,7	1,4
Hjælpevirksomhed	23,1	9,5	1,6
Det Blå Danmark	86,7	26,5	5,6
Samlet Danmark	2.027		100

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

⁴ Den seneste input-outputtabel med 117 brancher er fra 2018. Disse er fremskrevet ved brug af mindre detaljerede nationalregnskabstal for 2019 og 2020, *jf. Kapitel 7*.

Indkomsten ved produktion (BVT) kan opdeles i aflønning af ansatte samt bruttooverskuddet. Det tilbageværende bruttooverskud, når det har dækket afskrivninger på investeringer, skatter og afgifter, er det endelige overskud. Aflønningen af ansatte i Det Blå Danmark ud-

gjorde i 2020 37,7 mia. kr., jf. Tabel 14. Den største post af aflønning af ansatte ligger ved Hjelpevirksomhed, men det er også den delsektor, hvor der er flest beskæftigede. Det samlede bruttooverskud for Det Blå Danmark var i 2020 på 49 mia. kr., hvoraf Skibsfart stod for over halvdelen med 25,8 mia. kr.

Tabel 14 Opdeling af BVT, årets priser, 2020

	Aflønning af ansatte	Bruttooverskud	BVT
	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
Olie og gas	4,7	4,4	9,1
Skibsbygning	2,0	0,6	2,6
Skibsfart	8,0	25,8	33,8
Udstyr	9,0	9,0	18,1
Hjelpevirksomhed	13,9	9,1	23,1
Det Blå Danmark	37,7	49,0	86,7
Samlet Danmark	1.214	813	2.027

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: Bemærk at 'aflønning af ansatte' kommer fra nationalregnskabet og ikke kan sammenlignes med lønindkomsterne fra afsnit 4.7. Det skyldes forskelle i opgørelserne i indkomstregisteret og nationalregnskabet. F.eks. indgår naturalier og arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger kun i sidstnævnte.

Det høje bruttooverskud inden for Skibsfart kan også ses ved, at godt 3/4 af delsektorens bruttoværditilvækst bliver til bruttooverskud, jf. Tabel 15. Dette er betydeligt højere end gennemsnittet for Det Blå Danmark på 56,5

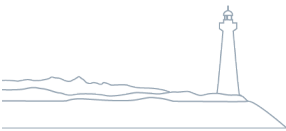
pct. Da de øvrige delsektorerers bruttooverskud blot udgør omkring 25-50 pct. af BVT, er det i høj grad Skibsfart, som trækker gennemsnittet op for Det Blå Danmark.

Tabel 15 Opdeling af BVT, andele, 2020

	Aflønning af ansatte	Bruttooverskud	BVT
	Pct.		
Olie og gas	51,5	48,5	100
Skibsbygning	75,5	24,5	100
Skibsfart	23,7	76,3	100
Udstyr	50,0	50,0	100
Hjelpevirksomhed	60,4	39,6	100
Det Blå Danmark	43,5	56,5	100
Samlet Danmark	59,9	40,1	100

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Note: Bemærk at 'aflønning af ansatte' kommer fra nationalregnskabet og ikke kan sammenlignes med lønindkomsterne fra afsnit 4.7. Det skyldes forskelle i opgørelserne i indkomstregisteret og nationalregnskabet. F.eks. indgår naturalier og arbejdsgiverbidrag til sociale ordninger kun i sidstnævnte.

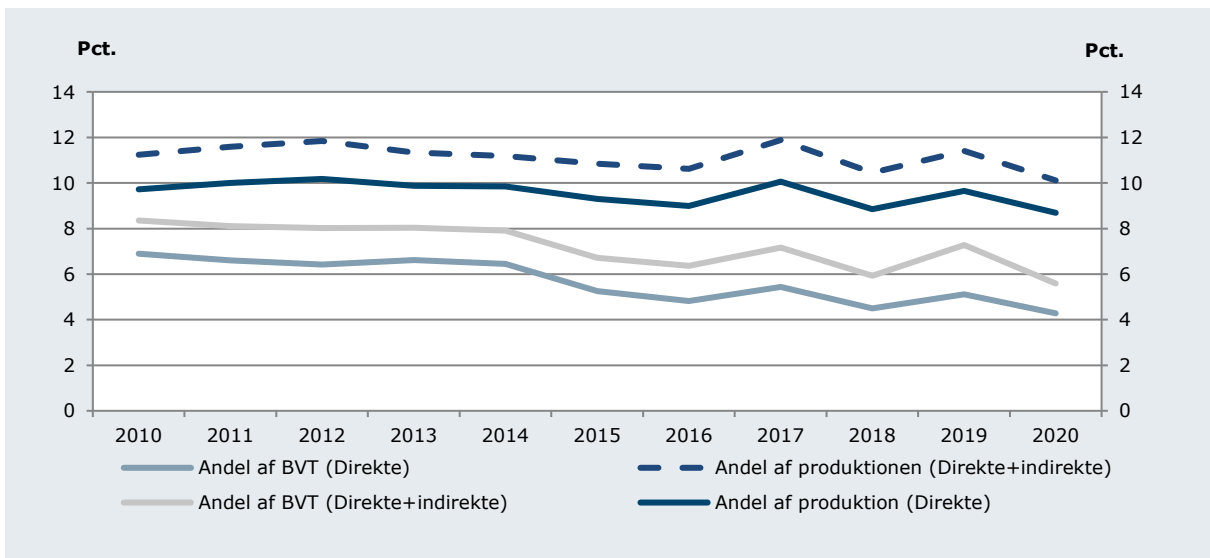

5.2 Udvikling i produktion og indkomstskabelse

Det Blå Danmarks andel af dansk produktion og BVT har ligget nogenlunde stabilt fra 2010-2020, *jf. Figur 16*. I 2017 og 2019 skete der midlertidige udsving, hvor Det Blå Danmarks andele steg, men begge gange er andelen faldet tilbage i det efterfølgende år. Generelt

ligger Det Blå Danmarks andele lavere i 2020 end i 2010 – eksempelvis er sektorens andel af den samlede produktion faldet fra 11,2 pct. til 10,1 pct., når både det direkte og indirekte bidrag medtages.

Figur 16 Det Blå Danmarks andel af samlet produktion, 2010-2020

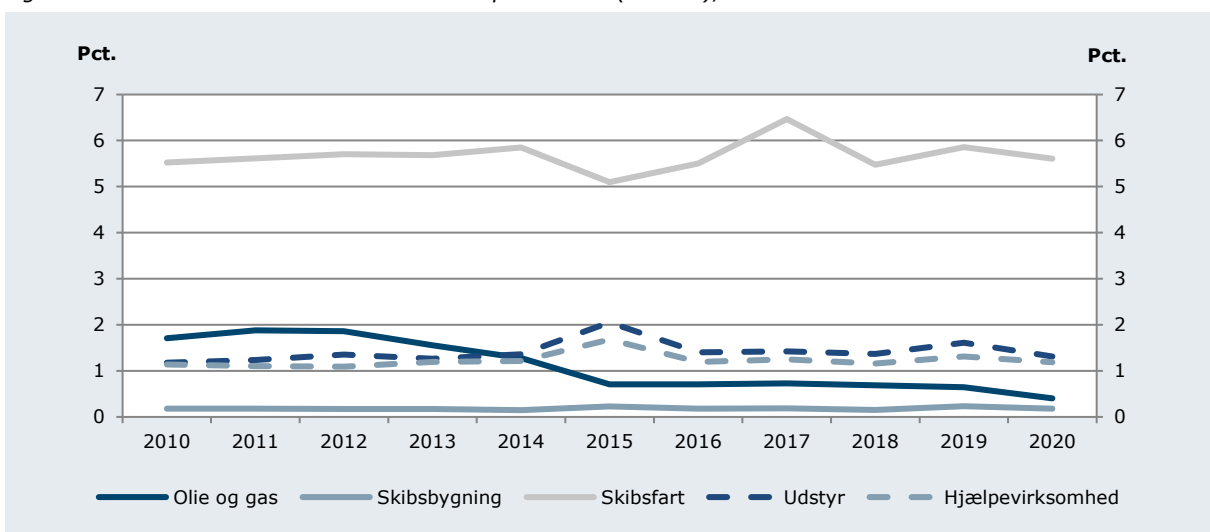

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Ses der på de enkelte delsektorer i Det Blå Danmark, så er det særligt Skibsfart, som hvert år har en høj andel på omkring 5,5 pct.

af produktionen, *jf. Tabel 17*. Olie og gas havde den næsthøjeste andel med 1,7 pct. i 2010, men er siden faldet til 0,4 pct. af 2020.

Figur 17 Det Blå Danmarks andel af samlet produktion (Direkte), 2010-2020

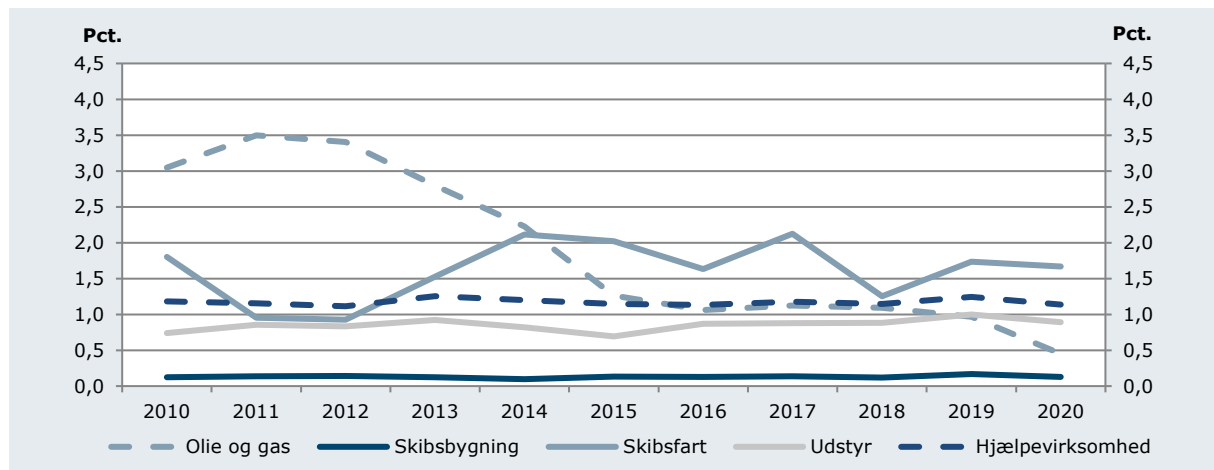
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Indkomsten ved produktion (BVT) i Olie og gas toppede i 2011, da den udgjorde 3,5 pct. af det samlede danske BVT. Dette er siden faldet til 0,5 pct., hvilket er den største nedgang blandt Det Blå Danmarks delsektorer, *jf. Figur 18*. Et af de største fald i oliesektorens BVT var i 2014, hvor olieprisen også faldt betydeligt. Mens en lav oliepris har en negativ indvirkning på Olie og gas, så kan det omvendt have en positiv indvirkning på Skibsfart. Dette kan udgøre en del af årsagen til, at de to delsektorer

andel af Danmarks bruttoværditilvækst tilsyneladende er modsatrettede i hvert år fra 2010 til 2014.

Mens andelen inden for Udstyr, Hjelpevirksomhed og Skibsbygning har holdt sig på nogenlunde konstante niveauer, så har andelen i Skibsfart været mere volatil. Delsektorens andel af det samlede danske BVT er fluktueret omkring 1-2 pct. fra 2010 til 2020 og ligger senest på 1,7 pct.

Figur 18 Det Blå Danmarks andel af samlet BVT (Direkte), 2010-2020

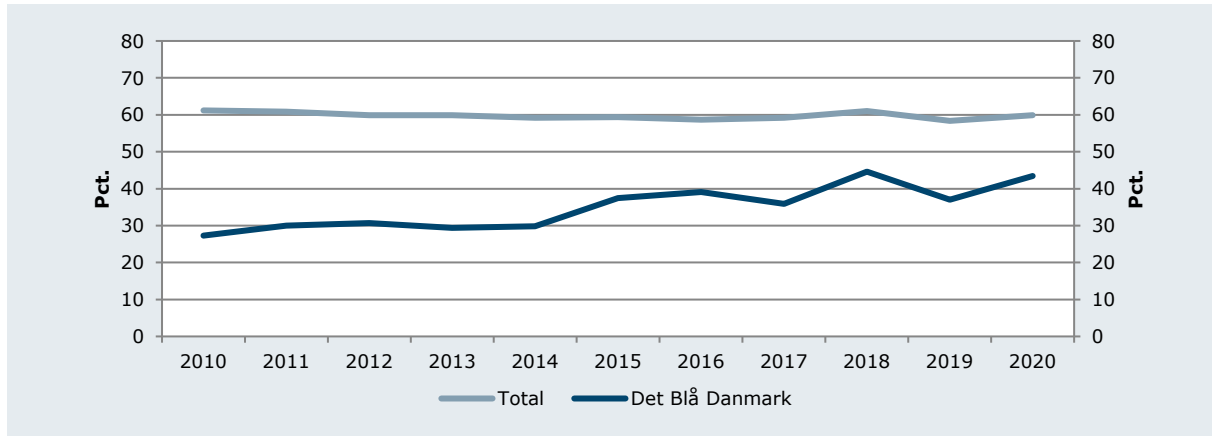
Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Aflønning af ansatte som andel af BVT har generelt været stigende i Det Blå Danmark fra 27,3 pct. i 2010 til 44,6 pct. i 2018, *jf. Figur 19*. Siden er andelen faldet i 2019 men steget igen i 2020 til 43,5 pct. En stigende andel af BVT til aflønning af ansatte betyder altså, at andelen til bruttooverskud har været tilsvarende aftagende i perioden. Fordelingen af BVT til aflønning og bruttooverskud i hele den danske økonomi har ligget stabilt omkring 60 pct. over hele perioden, hvilket er en betyde-

ligt højere andel til aflønning end i Det Blå Danmark.

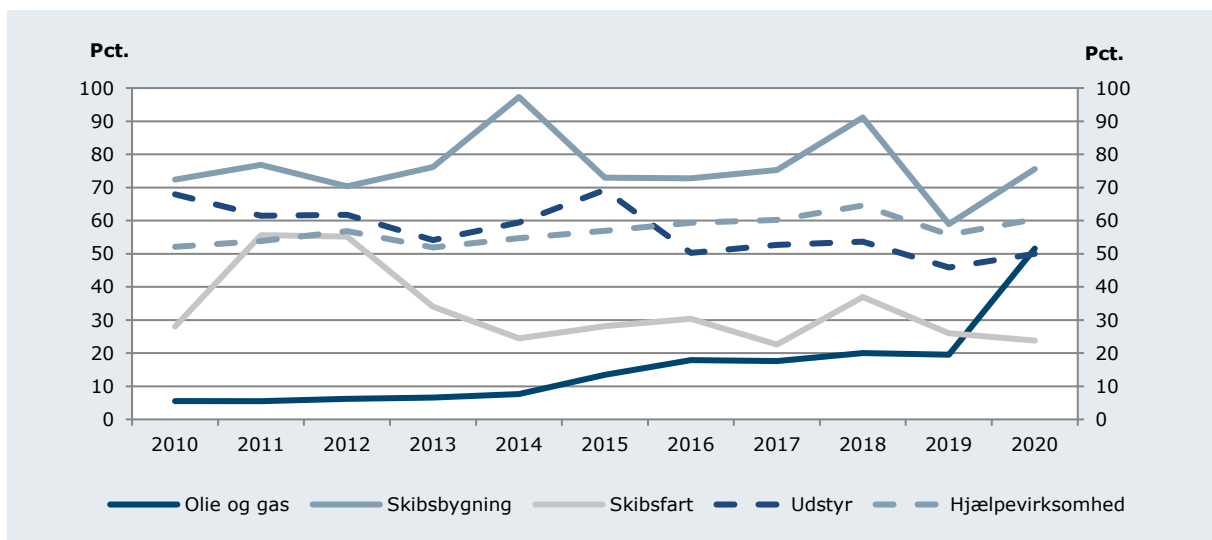
Inden for Det Blå Danmark er det særligt Olie og gas, hvor aflønningens andel af BVT har været stigende – denne er gået fra 5,6 pct. i 2010 til 51,5 pct. i 2020, *jf. Figur 20*. Årsagen til, at aflønningens andel af BVT i Olie og gas er steget så meget fra 2019-2020, er primært, at bruttooverskuddet i delsektoren er faldet fra 15,9 mia. kr. til 4,4 mia. kr. i perioden.

Figur 19 Aflønning af ansatte som andel af BVT, 2010-2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Figur 20 Aflønning af ansatte som andel af BVT, fordelt på delsektorer, 2010-2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

5.3 Eksport- og importforhold

Hele 73 pct. af Det Blå Danmarks produktion bliver eksporteret, enten som varer eller tjenester i form af international transport. Det svarer til 255 mia. kr. i 2020, hvilket udgjorde ca. en fjerdedel af Danmarks samlede eksport af varer og tjenester, *jf. Tabel 16*. Til sammenligning så eksporterer en gennemsnitlig branche kun 25,8 pct. af sin produktion til udlandet.

Den store eksportandel skyldes især den internationale skibsfart. I 2020 stammede 91,1

pct. af skibsfartens produktion fra internationale transport. Skibsfart udgør godt 80 pct. af Det Blå Danmarks samlede eksport og knap 20 pct. af hele Danmarks eksport.

Om end alle Det Blå Danmarks delsektorer har eksportandele, der er højere end for de øvrige brancher i Danmark, så er der alligevel større forskellen imellem dem. Inden for Skibsbygning eksporteres f.eks. blot 27,8 pct. af produktionen.

Tabel 16 Direkte eksport i Det Blå Danmark, årets priser, 2020

	Eksport	Andel af samlet eksport	Eksportandel af produktion
	Mia. kr.	Pct.	Pct.
Olie og gas	6,7	0,6	41,6
Skibsbygning	2,0	0,2	27,8
Skibsfart	205,7	19,8	91,1
Udstyr	25,6	2,5	48,4
Hjælpevirksomhed	15,1	1,5	31,6
Det Blå Danmark	255,1	24,6	73,0
Samlet Danmark	1.039	100,0	25,8

Anm: *) Eksporttal er baseret på eksporttallene i nationalregnskabets input-output-tabeller. Eksportandelen af den totale eksport af danske varer og tjenester er beregnet på baggrund af eksport der er knyttet direkte til produktion og indkomstdannelse, der kan afvige fra den samlede eksportopgørelse grundet netto-turismeindtægter og import til reeksport.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Ligesom med produktionen er der også ved eksport et direkte og et indirekte bidrag. Det direkte bidrag er de direkte eksporterede varer og tjenester, som fremgår af Tabel 16. Herunder medregnes skibsfartens internationale transport. Den indirekte eksport regner flere led med i forsyningskæden og medtager derfor den eksport, som opstår, når virksomheder i Det Blå Danmark sælger varer til andre danske virksomheder, som forarbejder varerne og eksporterer dem.

Når den indirekte eksport medregnes, så stiger Det Blå Danmarks eksport til 281,3 mia.

Tabel 17 Direkte og indirekte eksport, årets priser, 2020

	Direkte og indirekte eksport	Andel af samlet eksport	Eksportandel af produktion
	Mia. kr.	Pct.	Pct.
Olie og gas	12,3	1,2	75,7
Skibsbygning	2,4	0,2	33,7
Skibsfart	213,2	20,5	94,5
Udstyr	30,3	2,9	57,4
Hjælpevirksomhed	23,1	2,2	48,4
Det Blå Danmark	281,3	27,1	80,4

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

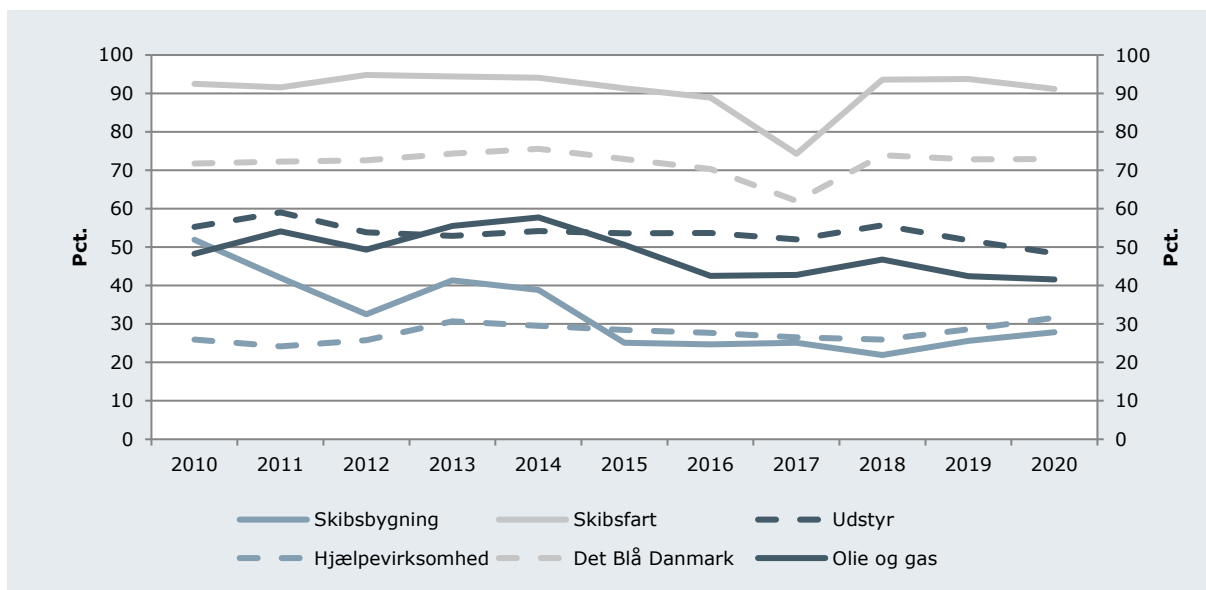
kr., svarende til 27,1 pct. af den samlede danske eksport, jf. Tabel 17. Det betyder, at når det Blå Danmark producerer for 1.000 kr., så medfører det 100 kr. yderligere eksport i andre brancher.

Særligt Olie og gas skaber stort indirekte bidrag til eksporten, som stammer fra afsætning af bl.a. råolie til fremstilling af raffinerede olieprodukter der efterfølgende eksporteres. Når den indirekte eksport for Olie og gas medregnes, så fordobles delsektorens andel af dansk eksport.

Det Blå Danmarks direkte eksportandel har ligget stabilt lige over 70 pct. fra 2010-2020, jf. Figur 21. Der skete et større fald ned til 62 pct. i 2017, men dette blev indhentet igen allerede året efter. Faldet skyldtes primært et fald i den direkte eksportandel i Skibsfart, som ellers har ligget stabilt i de øvrige år. Den direkte eksportandel i Skibsbygning er faldet fra

51,9 pct. i 2010 til 27,8 pct. i 2020, mens andelen i Olie og gas er faldet fra 48,3 pct. til 41,6 pct. i samme periode. Udstyr har ligget mere stabilt i perioden men er dog faldet fra 55,3 pct. til 48,4 pct., mens Hjelpevirksomhed er steget fra 25,9 pct. til 31,6 pct.

Figur 21 Direkte eksportandele, årets priser, 2010-2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Det samlede forbrug i produktionen i Det Blå Danmark var 270 mia. kr. i 2018, jf. Tabel 18. Dette kan opdeles i indenlandsk forbrug og importeret forbrug, hvoraf størstedelen af forbruget i produktionen i Det Blå Danmark ligger i sidstnævnte.

Samlet set udgjorde forbrug i produktionen knap 75 pct. af produktionen i Det Blå Danmark, hvilket er højere end for hele Danmark, hvor denne andel var 48,8 pct.

Særligt inden for Skibsfart udgjorde forbruget i produktionen en høj andel af produktionen – denne lå på 88 pct.⁵ Det skyldes primært, at denne delsektor importerede for en værdi af knap 180 mia. kr. til produktion. Omvendt har Olie og gas blot en andel på 22,8 pct., hvilket altså er betydeligt lavere end for hele økonomien.

⁵ Dette dækker over indchartring af skibe og bunkring af brændstof i udlandet.

Tabel 18 Importindhold, årets priser, 2018

	Forbrug i produktionen			Indenlandsk forbrug i værdi og andel af produktion			Importeret forbrug i værdi og andel af produktion		
	Mia. kr.	Mia kr.	Pct.	Mia. kr.	Pct.	Mia. kr.	Pct.		
Olie og gas	6,9	5,1	16,9	1,8	5,9				
Skibsbygning	4,7	2,7	38,1	2,0	27,4				
Skibsfart	199,8	20,2	8,9	179,6	79,1				
Udstyr	34,1	20,9	41,8	13,2	26,4				
Hjælpevirksomhed	24,8	17,8	37,3	7,0	14,7				
Det Blå Danmark	270,3	66,7	18,4	203,6	56,2				
Samlet Danmark	1.932	1.260	31,8	672	17,0				

Anm: Forbrug i produktion er opgjort inklusive afgifter og 'andre overførsler til udlandet' i nationalregnskabet, herunder særligt skibsfartens indchartring af skibe og bunkring. Forbruget er opgjort inkl. underleverancer inden for Det Blå Danmark. I beregningerne af indirekte bidrag til beskæftigelse, produktion og BVT er der korrigeret for dette sådan, at dobbelttælling undgås.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

5.4 Produktivitet

Produktiviteten har været stigende i Det Blå Danmarks delsektorer fra 2008-2018, jf. Tabel 19. Dette opgøres i bruttoværditilvækst (BVT) i faste priser pr. beskæftiget. Et upålideligt datagrundlag for produktiviteten i Olie og gas gør, at denne delsektor udelades af tabellen. Det er derfor heller ikke muligt at vurdere udviklingen i produktiviteten i Det Blå Danmark som helhed.

Den største produktivitetstigning findes i Skibsfart, hvor BVT pr. beskæftiget gennemsnitligt er steget med 5,3 pct. om året fra 2008-2018. Dette skyldes blandt andet, at delsektorens produktivitet steg med 11 pct. fra 2017 til 2018. Også Udstyr har haft en gennemsnitlig årlig produktivitetstigning på over 5 pct., hvilket altså er betydeligt højere end den 1,4 pct. produktivitetstigning, som har været for hele økonomien. Omvendt har produktivitetstigningen i Skibsbygning ligget på 0,2 pct. om året.

Tabel 19 Produktivitet, 2008-2018

	BVT per beskæftiget 2018	
	1.000 kr. pr. beskæftiget	Gns. årlig vækst Pct.
Olie og gas	6.698	.
Skibsbygning	529	0,2%
Skibsfart	1.359	5,3%
Udstyr	998	5,1%
Hjælpevirksomhed	857	1,1%
Det Blå Danmark	1.303	.
Samlet Danmark	682	1,4%

Anm *: Beregnet på baggrund af BVT og beskæftigelsestal fra nationalregnskabet. Det opgjorte tal for BVT per beskæftiget stemmer ikke overens med beskæftigelsestallene i kapitel 4. Det skyldes uoverensstemmelser i branchefordeling mellem nationalregnskabet og RAS, selv for Skibsfart og Olie og gas, der er entydigt defineret i begge statistikker. Den gennemsnitlige årlige vækst for Olie og Gas indgår ikke i tabellen, fordi data for Service til råstofindvinding ikke er pålideligt.

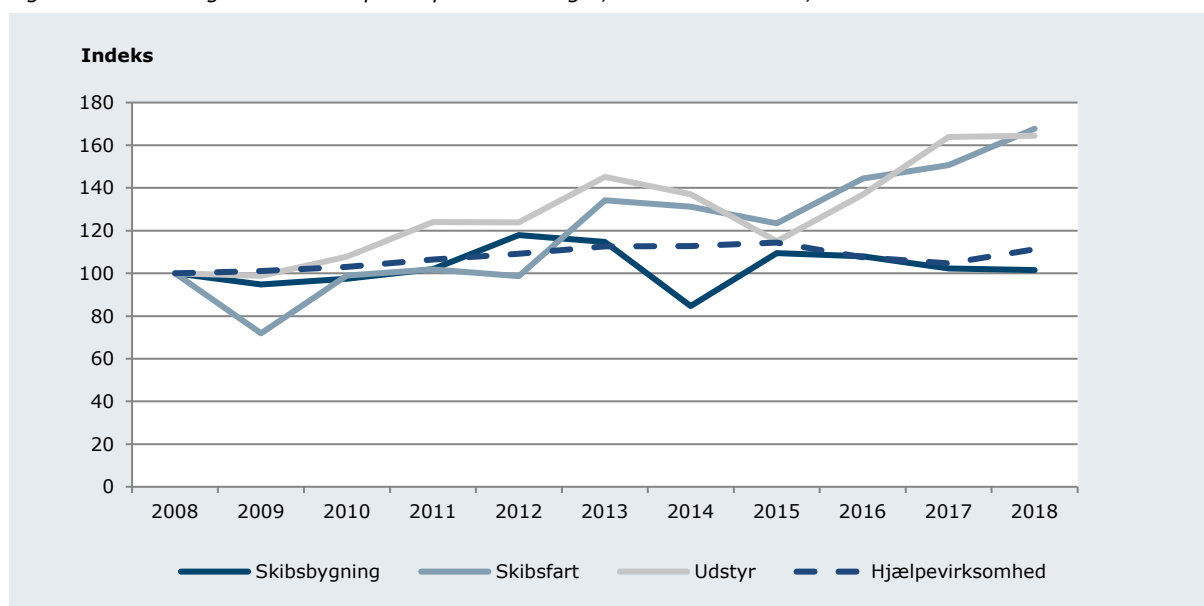
(til tabel 19 fortsættelse) Anm **: Baseret på opgørelse af arbejdsproduktivitetsudvikling fra Danmarks Statistik på DB07 niveau. De er kun tilgængelige endelige nationalregnskabsår. Det vil sige til og med 2018.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Den høje årlige produktivitetsudvikling for Udstyr og Skibsfart har medført, at produktiviteten i disse delsektorer i 2018 ligger omkring 65 pct. højere end i 2008, jf. Figur 22. Samtidig betyder den lave vækst i Skibsbygning, at

denne delsektor har en produktivitet, der er blevet blot 1,5 pct. højere i samme periode. Produktiviteten i Hjelpevirksomhed er steget med 11,3 pct. i perioden.

Figur 22 Udvikling i BVT i faste priser per beskæftiget, indeks 2008=100, 2008-2018

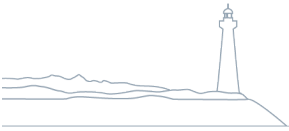

Anm: Baseret på opgørelse af branchefordelt arbejdsproduktivitetsudvikling fra Danmarks Statistik på DB07 niveau. Seneste endelige nationalregnskabsår er 2018.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

6 Tema: Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne

6 Tema: Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne

I marts 2021 nedsatte regeringen regionale vækstteams, som skal give anbefalinger til, hvordan der bedst investeres i de lokale styrker, som har potentiale til at blive erhvervsfyrtårne. De regionale vækstteams har siden udpeget otte erhvervsfyrtårne, der har rod i hver sit geografiske område af Danmark. Alle erhvervsfyrtårnene skal bidrage til at investere i lokale erhvervs-mæssige styrker og

vækstpotentialer. Derfor er fyrtårnene også en indikation af, hvor Det Blå Danmarks fremtidige vækstpotentialer ligger. I dette temakapitel undersøges, hvordan det Blå Danmark står rustet til at bidrage til udviklingen af erhvervsfyrtårnene. Det undersøges ved at se på de maritime brancher, som har særlig relevans i forhold til erhvervsfyrtårnene.

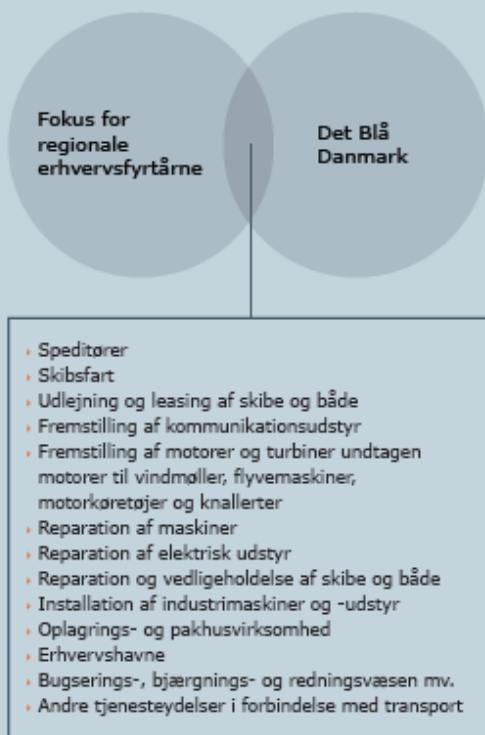
6.1 Det maritime fokus i erhvervsfyrtårnene

Ud af de i alt otte regionale erhvervsfyrtårne er der fire, som grundet deres maritime fokus har særlig relevans for det Blå Danmark. Nordjylland skal være international foregangsregion for **fremtidens grønne erhverv** med fokus på nye, grønne løsninger inklusiv maritim teknologi. Syddjylland skal være **grøn energimetropol** inden for udviklingen af fremtidens grønne energisystemer i Nordsøen. Fyn skal være internationalt epicenter for **fremtidens industri inden for robotter, droner og søfart**, ligesom Bornholm skal stå som Østersøens fyrtårn for udnyttelse af **grøn energi fra havvindmøller** og udvikling af en **bunkerhub for maritime brændstoffer**.

Den maritime branchekobling til erhvervsfyrtårnene spreder sig over alle fem delsektorer i Det Blå Danmark (Olie og gas, Skibsbygning, Skibsfart, Udstyr og Hjælpevirksomhed).

I Figur 23 er de delsektorer som overlapper mellem Det Blå Danmark og de fire erhvervsfyrtårne illustreret.

Figur 23 Overlap mellem brancher, som indgår i Det Blå Danmark, og brancher, som er fokus for regionale erhvervsfyrtårne

Kilde: COWI pba. data fra Danmarks Statistik

Erhvervsfyrtårn Fyn: *Internationalt epicenter for udvikling af fremtidens industri.*

Fyrtårnet skal bidrage til at styrke lokale erhverv inden for nye digitale, robotteknologiske og autonome løsninger, som kan bruges til lands, til vands og i luften.

Det er vækstteamets ambition, at Fyn skal udvikle nye industriløsninger, som kan muliggøre en automatiseret produktion af større konstruktioner, f.eks. dele til vindmøller. Dette skal bidrage til at skabe og fastholde varige industriarbejdspladser på Fyn.

Den maritime branchekobling til dette erhvervsfyrtårn er særligt skibsfart og maritimt udstyr, der er knyttet til fremstilling og transport af gods og passagerer, samt opgaver der er knyttet til installation af industrimaskiner og -udstyr.

Erhvervsfyrtårn Bornholm: *Østersøens fyrtårn for udnyttelse af grøn energi fra havvindmøller.*

Fyrtårnet skal bidrage til en lokalt forankret udviklingsproces, der skal sikre, at det bornholmske erhvervsliv bliver leverandør til og en integreret del af havvindmølleprojekter og andre offshore-projekter.

Vækstteamet har yderligere en ambition om, at fyrtårnet skal bidrage til udviklingen af Bornholm som Østersøens grønne transporthub. Herunder ses på potentialet i at udbygge f.eks. Rønne Havn samt at give besøgende og forbigående skibe mulighed for at tanke grønt.

Den maritime branchekobling til dette erhvervsfyrtårn er igen særligt skibsfart og maritimt udstyr, der er knyttet til fremstilling og transport af vindmøller og dele hertil. Der er også tale om udstyr til maritim kommunikation, bugserings-, bjærgnings- og redningsvæsen mv. samt speditøropgaver. Også oplagrings- og pakhusvirksomhed og erhvervshavnene har en rolle. Det omhandler også fremstilling af kommunikationsudstyr, og reparation og vedligeholdelse af både det maritime udstyr, skibe og både. Af andre opgaver kan nævnes erhverv forbundet med maritim transport og turisme, herunder udlejning og leasing af skibe og både.

Erhvervsfyrtårn Syddjylland: *Grøn energi og sektorkobling.*

Fyrtårnet skal skabe en grøn energimetropol med fokus på Power-to-X. For at underbygge denne

dagsorden, er det nødvendigt at udbygge infrastrukturen, så brint og andre Power-to-X-produkter kan eksporteres til europæiske nærmarkeder. Vækstteamet vil desuden videreudvikle Sydjyllands position inden for havvindmølleindustrien. I forbindelse med dette ønskes en udgravning af sejlrenden i Esbjerg Havn samt en undersøgelse af CO₂-lagringsmulighederne i Nordsøen.

Den maritime branchekobling til dette erhvervsfyrtårn er som for Bornholm, også knyttet særligt til skibsfart og maritimt udstyr, der er knyttet til offshore, fremstilling og transport af infrastrukturelementer til energiudvikling, herunder nedlægning af rør og elementer til vindmøller og dele hertil. Der er også her tale om serviceringssystemer, herunder til kommunikation og bugserings-, bjærgnings- og redningsopgaver mv. Ud over vindindustrien, vil udbygningen af gasopbevaringsanlæg og tilhørende forsyningsinfrastruktur på havnene også kunne trække

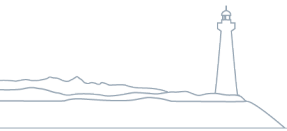
på sektorens oplagrings- og pakhusvirksomhed og erhvervshavne. Det omhandler også fremstilling af kommunikationsudstyr og reparation og vedligeholdelse af både det maritime udstyr, skibe og både.

Erhvervsfyrtårn Nordjylland: *Fremtidens grønne erhverv.*

Fyrtårnet skal bidrage til lokalt at forankre opgaver der er tilknyttet teknologiudviklingen inden for hydrogen, CO₂-fangst, og produktion af grønne brændstoffer, herunder forberedelse af transportsektorerne til at anvende de grønne brændstoffer.

Den maritime branchekobling til dette erhvervsfyrtårn er knyttet særligt til rådgivning og vidensdeling om sektorens anvendelse af maritime brændstoffer og særlige krav til ydelse og tilgængelighed. Sidstnævnte omhandler endvidere udvikling af opbevarings- og påfyldningsanlæg i havneområderne.

6.2 Maritime styrkepositioner og erhvervsfyrtårnene

De lokale styrkepositioner for Det Blå Danmark kan bidrage til anbefalingerne fra de regionale vækstteams. Tre ud af fem beskæftigede i Det Blå Danmark, arbejder inden for de brancher, som har særlig relevans for mindst ét af erhvervsfyrtårnene. Fordelt på regioner, er de særligt repræsenterede i Region Syddanmark og Region Hovedstaden.

I Region Syddanmark arbejder knap 10.800 beskæftigede fra Det Blå Danmark inden for en branche, som også er relevant for mindst ét af erhvervsfyrtårnene, *jf. Tabel 20*. Det sva-

rer til lidt over halvdelen af regionens beskæftigede i Det Blå Danmark. I Region Hovedstaden beskæftiger Det Blå Danmark godt 10.500 personer i en branche, der også er relevant for mindst ét af erhvervsfyrtårnene, hvilket udgør hele 68,4 pct. af de beskæftigede i Det Blå Danmark i Region Hovedstaden.

Den højeste andel blandt regionerne findes i Region Sjælland, hvor 69,6 pct. af de beskæftigede i Det Blå Danmark arbejder i en fyrtårnsrelevant branche – her er beskæftigelsen i de overlappende brancher dog blot på 4.600 personer.

Tabel 20 Beskæftigede i Det Blå Danmark fra brancher, som er relevante for regionale erhvervsfyrtårne

	DBD-ansatte i relevant branche	Andel af regionens DBD-ansatte
Region Hovedstaden	10.515	68,4
Region Syddanmark	10.787	54,6
Region Sjælland	4.602	69,6
Region Nordjylland	4.701	67,6
Region Midtjylland	7.966	50,7
I alt	38.571	59,9

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

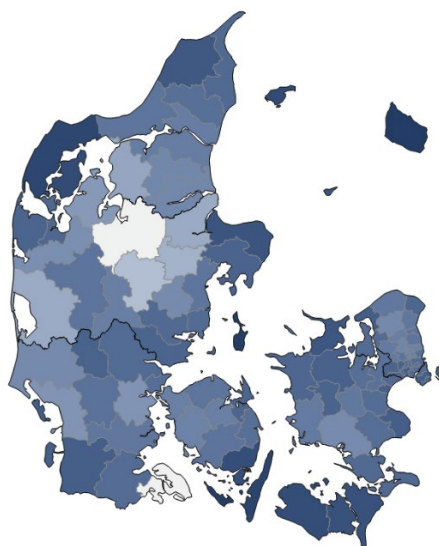
Med den generelt høje repræsentation af kompetencer i Det Blå Danmark, som har relevans for erhvervsfyrtårnene, kan man konkludere, at sektoren har en rolle at spille i forhold til at sikre de rigtige kompetencer til erhvervsfyrtårnene. Samtidig viser det, at større investeringer i erhvervsfyrtårnene potentielt også vil gavne Det Blå Danmark.

Dette billede forstærkes endnu mere, når man stiller skarpt på kommunerne. Fordelt på disse, så tegner der sig et billede af, at der er en højere andel af beskæftigede i det Blå Dan-

mark, der har relevans for fyrtårnsprojekterne, i de mere tyndt befolkede områder i Danmark, *jf. Figur 24*.

Det ses endvidere, at Det Blå Danmark har særligt høj relevans for erhvervsfyrtårnene i de danske ø-kommuner. Syv ud af de otte kommuner som har størst relevans, målt i andele af de beskæftigede inden for Det Blå Danmark, er ø-kommuner. Bortset fra Thisted (90,4 pct.), så udgør de Bornholm (97,5 pct.), Ærø (96,6 pct.), Samsø (96,4 pct.), Langeland (91,3 pct.), Læsø (87,3 pct.), Morsø (86,7 pct.), Lolland (86,4 pct.).

Figur 24 Andelen af de beskæftigede i Det Blå Danmark, som arbejder i en branche, der er relevant for et regionalt erhvervsfyrtårn, fordelt på kommuner, 2020

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik (mørk farve = flere beskæftigede)

En høj repræsentation af kompetencer inden for erhvervsfyrtårne i disse områder skyldes

især, at disse samfund har en større andel af beskæftigede inden for skibsfart og tilknyttede havneaktiviteter. Det omhandler kompetencer som transport af personer og gods og opbevarings- og påfyldningsanlæg i havneområderne, som er brancher med særlig relevans på tværs af de fire erhvervsfyrtårne, som er gennemgået i afsnit 6.1 ovenfor.

En række af de traditionelt større maritime kommuner ligger også højt på andelen af den maritime beskæftigelse, der arbejder i en fyrtårnsrelevant branche. Særligt Svendborg ligger højt med 85,3 pct., men også Hjørring følger tæt derefter med 79,4 pct., jf. Tabel 21.

Af landets fire største kommuner er det særligt i København, hvor en høj andel af den maritime beskæftigelse arbejder i en fyrtårnsrelevant branche – dette gælder 68,9 pct.

Den generelt høje repræsentation af kompetencer i Det Blå Danmark peger på et potentielt for, at større investeringer i erhvervsfyrtårnene også vil skabe positive beskæftigelseseffekter for Det Blå Danmark.

Tabel 21 Andelen af de beskæftigede i Det Blå Danmark, som arbejder i en branche, der er relevant for et regionalt erhvervsfyrtårn, fordelt på udvalgte blå kommuner, 2020

Kommune	Andel af kommunens DBD-ansatte
Svendborg	85,3
Hjørring	79,4
Kalundborg	71,5
Frederikshavn	70,3
København	68,9
Aarhus	63,8
Aalborg	60,3
Odense	58,9
Esbjerg	49,6
Kolding	49,5

Kilde: COWI pba. data fra Danmarks Statistik

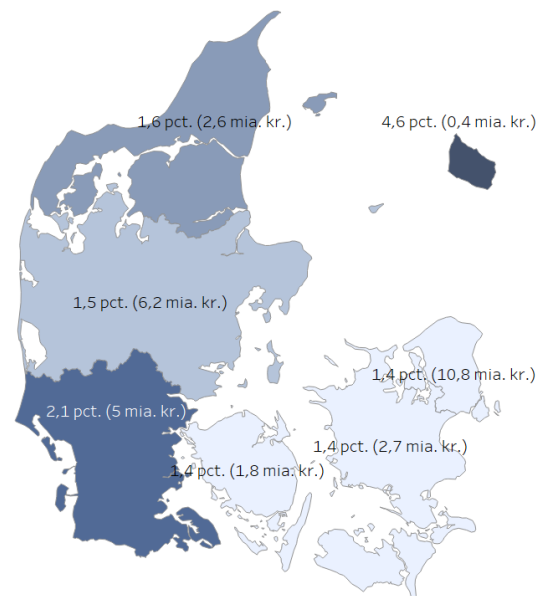
Note: Listen med blå kommuner er udvalgt af Søfartsstyrelsen

6.3 Værdiskabelse fra Det Blå Danmark i erhvervsfyrtårnene

Det Blå Danmark bidrager i varierende grad til værdiskabelsen for de enkelte erhvervsfyrtårne. Målt i bruttoværditilvækst er den største værdiskabelse placeret i Hovedstadsområdet (10,8 mia. kr.), Midtjylland (6,2 mia. kr.) og Syddjylland (5 mia. kr.), jf. Figur 25. Dette skal dog ses i lyset af, at disse tre områder også generelt har den højeste bruttoværditilvækst.

Betragtes bruttoværditilvæksten fra de fyrtårnsrelevante brancher i Det Blå Danmark i stedet som andel af regionens samlede bruttoværditilvækst, så er det særligt Bornholm, der skiller sig ud. Hele 4,6 pct. af Bornholms bruttoværditilvækst sker i de brancher, der findes i overlappet mellem Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne. Også Syddjylland ligger højt, når der måles i andel - i alt 2,1 pct. af Syddjyllands værdiskabelse skabes i maritime brancher, som bidrager til udvikling af erhvervsfyrtårnene.

Figur 25 Det Blå Danmarks betydning for regionale erhvervsfyrtårne, BVT, mia. kr.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik (mørk farve = højere andel).

6.4 Maritime uddannelseskompetencer og erhvervsfyrtårnene

En optælling viser at knap 59 pct. af de beskæftigede i Det Blå Danmark er ansat i en branche, som er relevant for et erhvervsfyrtårn, jf. Tabel 22. Dette afsnit undersøger dette uddannelsesmæssige overlap.

Knap 71 pct. af de beskæftigede med en gymnasial uddannelse som det højeste i Det Blå Danmark arbejder i en branche, som er relevant for et fyrtårn, og dette er den højeste andel blandt de overordnede uddannelsesgrupper. Dette er et udtryk for, at de maritime brancher, som også er relevante for et erhvervsfyrtårn, i høj grad gør brug af ufaglært arbejdskraft.

Virksomhederne i disse brancher bruger dog også en stor del arbejdskraft med mere specifikke kompetencer. Eksempelvis er der en høj andel af de faglærte i Det Blå Danmark, som

arbejder i en fyrtårnsrelevant branche – knap 63 pct.

Om end andelen af de beskæftigede i Det Blå Danmark, som arbejder i en fyrtårnsrelevant branche, er lavere blandt personer med korte- og mellemlange videregående uddannelser, så er der stor variation blandt de underliggende uddannelser. Det er særligt de specialiserede maritime uddannelser, som udviklingen af erhvervsfyrtårnene vil have interesse for, herunder skibsførere og skibsofficerer. Inden for Skibsførere, KVVU er det hele 97 pct. af de beskæftigede i Det Blå Danmark, der arbejder i en fyrtårnsrelevant branche. Det samme gælder 96 pct. inden for Skibsførere, MVU og 95 pct. inden for Skibsofficerer, MVU. Dette mønster hænger sammen med, at de fleste af erhvervsfyrtårnene har en relation til skibsfart.

Desuden kan kontoruddannede, skibsmekanikere, maskinteknikere og smede i høj grad

blive efterspurgt i forbindelse med de regionale erhvervsfyrtårne.

Tabel 22 Beskæftigelsens uddannelsesmæssig fordeling i de brancher, der kobler Det Blå Danmark til erhvervsfyrtårnene

Uddannelse	Beskæftigede i brancher, som både er relevante for fyrtårn og Det Blå Danmark	Beskæftigede i Det Blå Danmark	Andel af DBD-ansatte, som arbejder i fyrtårnsrelevante brancher
Grundskole	5.465	8.945	61,1
Adgangsgivende uddannelsesforløb	25	52	48,1
Gymnasiale uddannelser	3.485	4.916	70,9
Erhvervsfaglige uddannelser	15.187	24.271	62,6
Heraf:			
- Kontoruddannelser	4.947	6.176	80,1
- Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	1.459	2.644	55,2
- Smedeuddannelser	973	1.508	64,5
- Detailhandelsuddannelser	868	1.489	58,3
- Industritekniker og cnc-tekniker	701	2.068	33,9
Bacheloruddannelser	581	1.043	55,7
Korte videregående uddannelser	2.578	4.862	53,0
Heraf:			
- Skibsførere	481	496	97,0
- Handels- og markedsføringsøkonom mv.	340	577	58,9
Mellemlange videregående uddannelser	4.941	8.395	58,9
Heraf:			
- Maskinteknisk	1.318	2.138	61,6
- Videregående uddannelser uden nærmere angivelse	664	956	69,5
- Skibsførere	633	659	96,1
- Erhvervsøkonomi, HD	463	737	62,8
- Skibsofficerer	417	440	94,8
- Maritime uddannelser i øvrigt	415	451	92,0
Lange videregående uddannelser	2.605	6.491	40,1
Heraf:			
- Videregående uddannelser uden nærmere angivelse	732	1.275	57,4
- Erhvervsøkonomi, cand.merc.	547	1.171	46,7
Ph.d. og forskeruddannelser	146	457	31,9
I alt	35.013	59.432	58,9

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Note: Bemærk at andelen af beskæftigede i Det Blå Danmark, som arbejder i en fyrtårnsrelevant branche er anderledes end det rapporterede tal i Tabel 20, da denne tabel kun medtager beskæftigede, som har en uddannelsesværdi i data.

7 Metode og afgrænsning i Det Blå Danmark

7 Metode og afgrænsning i Det Blå Danmark

I dette afsnit beskrives den i Kapitel 4 og 5 anvendte metode samt den statistiske afgrænsning af Det Blå Danmark.

Afgrænsningen af Det Blå Danmark er baseret på Danmarks Statistiks DB07-branchekoder, der anvendes som grundlag for den Registerbaserede Arbejdsstyrke Statistik (RAS) og Nationalregnskabet. Disse er de to primære datakilder i rapporten.

Nationalregnskabet findes opdateret baseret på DB07-branchekoder tilbage til 1993. Der er dog sket brancheskift ind og ud af Olie og gas samt Skibsfart, hvilket gør fortolkning af udviklingen mellem 2013 og 2014 og mellem 2015 og 2016 vanskelig.

Det Blå Danmark opdeles i disse fem delsektorer:

- > **Olie og gas.** Virksomhederne, der er beskæftiget med udvinding af olie og naturgas i Nordsøen eller globalt, f.eks. virksomheder som Mærsk Drilling.
- > **Udstyr.** Underleverandører til bygning og udrustning af skibe, f.eks. DESMI A/S.
- > **Skibsbygning.** Nybygnings- og reparationsværfter, f.eks. Karstensen Skibsværft A/S.
- > **Skibsfart.** Rederier, som er baseret i Danmark, og som udfører transport af varer eller passagerer til søs. Det kan være til og

fra Danmark eller typisk mellem kontinenterne, f.eks. Norden A/S, Torm Plc, DFDS A/S.

- > **Hjælpevirksomhed.** Hjælpevirksomhed i forbindelse med transport, der omfatter havne, stevedorer, f.eks. Aarhus Havn samt Anden transportformidling, der omfatter skibsmæglere og speditører, som f.eks. Frederikshavn Shipping A/S.

Den nøjagtige afgrænsning af de enkelte DB07-brancher fremgår af bilagstabel 1. Nationalregnskabet benytter en grovere brancheopdeling end RAS-statistikken. Olie og gas og Skibsfart er velafgrænsede i nationalregnskabet's brancheopdeling, mens de resterende delsektorer i Det Blå Danmark er spredt ud på flere respektive nationalregnskabsbrancher.

For at skabe et billede af Det Blå Danmark i nationalregnskabet anvendes antallet af beskæftigede i delsektorerne ifølge RAS som fordelingsnøgle, jf. *Bilagstabel 1*. Opgørelserne af produktion, BVT, import og eksport samt produktivitet for delsektorerne Udstyr, Skibsbygning og Hjælpevirksomhed er således skabt ved at lægge bidrag fra henholdsvis 2-3 væsentligt bredere definerede nationalregnskabsbrancher sammen. Det giver anledning til afsmitning af produktionskarakteristika fra delsektorer uden for Det Blå Danmark på opgørelserne i rapporten. Der er derfor grund til at tage opgørelserne for netop disse delsektorer med et vist forbehold. Som et eksempel er det blevet bemærket af personer med branchekendskab, at eksporten fra delsektoren

Udstyr synes lavere, end hvad man havde forventet, *jf. Kapitel 5*.

I rapporten skelnes mellem direkte og indirekte bidrag. De direkte bidrag er den beskæftigelse og produktion, der er en del af afgrænsningen af Det Blå Danmark. De indirekte bidrag er beskæftigelse og produktion hos danske underleverandører til Det Blå Danmark i brancher uden for afgrænsningen af Det Blå Danmark.

Til beregningerne af de indirekte bidrag benyttes en input-output-model baseret på de detaljerede (117-brancher) såkaldte input-output-tabeller i nationalregnskaberne fra årene 2010-2018 samt aggregerede input-output-tabeller (69-brancher) fra årene 2018-2019 og aggregerede input-output-tabeller (19-brancher) fra årene 2019-2020 med foreløbige nationalregnskabstal. 2018 er i skrivende stund det sidste endelige nationalregnskab. Beregningerne fra 2018-2020 er underlagt usikkerhed i forhold til kommende revisioner af nationalregnskabet og fra forskydninger mellem de underliggende detaljerede brancher.

Input-output-modellen beskriver den gensidige afhængighed mellem de enkelte brancher i økonomien. Intuitionen er som følger: Hvis branche A forbruger b procent af den samlede produktion fra branche B, så kan b procent af (f.eks.) beskæftigelsen i branche B indregnes som et indirekte bidrag til branche A's produktion. I input-output-modellen indregnes ligeledes alle de efterfølgende led i forsyningskæden, f.eks. hvis branche C leverer c procent til branche B, da vil modellen ligeledes tilskrive b procent gange c procent af beskæftigelsen i Branche C som et indirekte bidrag til branche A's produktion.

Bemærk desuden følgende:

- > Opgørelsen af beskæftigelsen et givent år (f.eks. 2020) er baseret på opgørelsen af beskæftigelsen i RAS fra november året før (2019). Der er dermed tale om opgørelser af beskæftigelsen ved indgangen til året (2020).

- > Opgørelsen af beskæftigelsen omfatter kun beskæftigede med bopæl i Danmark og dansk personnummer. Dermed inkluderer tallene f.eks. ikke påmønstring af udenlandske søfolk i delsektoren Skibsfart.
- > Den anvendte brancheopdeling er så generisk, at der vil være virksomheder, som ikke eller kun i meget lille omfang kan siges at være del af Det Blå Danmark. Omvendt vil der være maritime virksomheder, der står under andre branchekoder end de udvalgte.

I temakapitlet, indgår beregninger for beskæftigelsen og værdiskabelsen i brancher, som både er relevante for Det Blå Danmark og de regionale erhvervsfyrtårne. Til disse beregninger er beskæftigelsen og bruttoværditilvæksten for udvalgte brancher (jf. Bilag A.3) beregnet.

Bilag

Bilag A

A.1 Afgrænsning af Det Blå Danmark

Bilagstabel 1 viser, hvilke specifikke DB07-brancher, der indgår i afgrænsningen af Det Blå Danmark, samt hvorledes data for beskæftigelsen i ultimo 2020 danner baggrund for at

fordele og udskille Det Blå Danmarks produktion, BVT og eksport i nationalregnskabets opgørelser, jf. Kapitel 7.

Bilagstabel 1 Afgrænsning af Det Blå Danmark (2020 data)

DB07 branchegruppering	Blå beskæftigelse	108 branche-gruppering	Samlet beskæftigelse	Det Blå Danmarks andel af beskæftigelsen
<i>Olie og gas</i>				
61000 Indvinding af råolie	1.215	60000 Indvinding af olie og gas	1.224	99,3
91000 Serviceydelser i forbindelse med indvinding af råolie og naturgas	1.473	90000 Service til råstofindvinding	1.498	98,3
<i>Udstyr</i>				
263000 Fremstilling af kommunikationsudstyr	1.505	260010 Fremst. Af it-udstyr	4.296	35,0
281190 Fremstilling af motorer og turbiner undtagen motorer til vindmøller, flyvemaskiner, motorkøretøjer og knallerter	518	280010 Fremst. Af motorer, vindmøller	25.688	2,0
281200 Fremstilling af hydraulisk udstyr	2.054	280010 Fremst. af motorer, vindmøller	25.688	8,0
281300 Fremstilling af andre pumper og kompressorer	5.041	280010 Fremst. af motorer, vindmøller	25.688	19,6
281400 Fremstilling af andre haner og ventiler	4.752	280010 Fremst. af motorer, vindmøller	25.688	18,5
281500 Fremstilling af lejer, tandhjul, tandhjulsudvekslinger og drivelementer	725	280010 Fremst. af motorer, vindmøller	25.688	2,8
331200 Reparation af maskiner	3.711	330000 Rep. og inst. af maskiner mv.	12.084	30,7
331400 Reparation af elektrisk udstyr	960	330000 Rep. og inst. af maskiner mv.	12.084	7,9

<i>Skibsbygning</i>				
301100 Bygning af skibe og flydende materiel	979	300000 Fremst. andre transportmidler	2.836	34,5
301200 Bygning af både til fritid og sport	249	300000 Fremst. andre transportmidler	2.836	8,8
331500 Reparation og vedligeholdelse af skibe og både	1.771	330000 Rep. og inst. af maskiner mv.	12.084	14,7
332000 Installation af industrimaskiner og -udstyr	1.790	330000 Rep. og inst. af maskiner mv.	12.084	14,8
<i>Skibsfart</i>				
501000 Sø- og kysttransport af passagerer	3.878	500000 Skibsfart	10.772	36,2
502000 Sø- og kysttransport af gods	6.697	500000 Skibsfart	10.772	62,5
503000 Transport af passagerer ad indre vandveje	128	500000 Skibsfart	10.772	1,2
504000 Transport af gods ad indre vandveje	19	500000 Skibsfart	10.772	0,2
<i>Hjælpevirksomhed</i>				
521000 Oplagrings- og pakhusvirksomhed	2.738	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	9,5
522110 Stationer, godsterminaler mv.	2.287	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	7,9
522210 Erhvervshavne	947	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	3,3
522220 Bugserings-, bjærgnings- og redningsvæsen mv.	873	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	3,0
522400 Godshåndtering	941	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	3,2
522910 Skibsmæglere	767	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	2,6
522920 Speditører	11.862	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	40,9
522990 Andre tjenesteydelser i forbindelse med transport	782	520000 Hjælpevirksomhed til transport	28.973	2,7
711240 Geologiske undersøgelser og prospektering, landinspektører mv.	1.639	710000 Arkitekter og rådg. ingeniører	48.291	3,4

712020 Teknisk afprøvning og kontrol	2.936	710000 Arkitekter og rådg. ingeniører	48.291	6,1
773400 Udlejning og leasing af skibe og både	17	770000 Udlejn. og leasing af materiel	8.123	0,2

Anm: Afgrænsning af Det Blå Danmark på DB07-brancher på baggrund af arbejde forankret i Søfartsstyrelsen. Nummereringen af nationalregnskabsbrancherne (NR-brancher) er baseret på den såkaldte 108-branchegruppering af DB07-brancherne, ikke på nationalregnskabet. For de brancher, der optræder i tabellen, er der entydig sammenhæng mellem de to brancheafgrænsninger.

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

A.2 Top 10 uddannelser i Det Blå Danmark

Bemærk, at opgørelserne i tabel 2-6 er eksklusive grundskoleuddannede.

Bilagstabel 2 Top 10-uddannelser for Det Blå Danmark, 2020

	Personer	Andel
Kontoruddannelser	6.534	10,3
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	3.149	5,0
Maskinteknisk, MVU	2.296	3,6
Industri tekniker og cnc-tekniker	2.272	3,6
Smedeuddannelser	1.735	2,7
Stx	1.639	2,6
Detailhandelsuddannelser	1.547	2,4
Hhx 3-årig	1.461	2,3
Erhvervsøkonomi, cand.merc., LVU	1.294	2,0
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU	1.235	2,0

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bilagstabel 3 Top 10-uddannelser for Olie og gas, 2020

	Personer	Andel
Maskinteknisk, MVU	269	9,2
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU	218	7,4
Elektriker	133	4,5
Erhvervsøkonomi, cand.merc., LVU	108	3,7
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	98	3,3
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, MVU	96	3,3
Industri tekniker og cnc-tekniker	84	2,9
Smedeuddannelser	75	2,6
Kontoruddannelser	70	2,4
Teknisk videnskab uden nærmere angivelse, LVU	59	2,0

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bilagstabel 4 Top 10-uddannelser for Skibsbygning, 2020

	Personer	Andel
Smedeuddannelser	588	12,6
Skibsteknik og skibsmontage	273	5,9
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	270	5,8
Elektriker	242	5,2
Industri tekniker og cnc-tekniker	219	4,7
Maskinteknisk, MVU	196	4,2
Maritime håndværksfag	192	4,1
Erhvervsfaglige uddannelser uden nærmere angivelse	156	3,4

	Personer	Andel
Kontoruddannelser	125	2,7
Tømrer mv.	99	2,1

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bilagstabel 5 Top 10-uddannelser for skibsfart, 2020

	Personer	Andel
Maskinteknisk, MVU	1.037	9,2
Kontoruddannelser	575	5,1
Skibsførere, MVU	534	4,8
Stx	520	4,6
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, LVU	519	4,6
Erhvervsøkonomi, cand.merc., LVU	424	3,8
Skibsførere, KVU	424	3,8
Erhvervsfiskeri mv.	398	3,5
Skibsofficerer, MVU	380	3,4
Maritime uddannelser	328	2,9

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bilagstabel 6 Top 10-uddannelser for udstyr, 2020

	Personer	Andel
Industri tekniker og cnc-tekniker	1.660	8,6
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	1.427	7,4
Kontoruddannelser	814	4,2
Smedeuddannelser	625	3,2
Maskinteknisk, MVU	545	2,8
Detailhandelsuddannelser	535	2,8
Automatik og automationsproces	440	2,3
Erhvervsøkonomi, cand.merc., LVU	426	2,2
Elektriker	393	2,0
Elektronik- og svagstrømsuddannelsen	363	1,9

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Bilagstabel 7 Top 10-uddannelser for hjælpevirksomhed, 2020

	Personer	Andel
Kontoruddannelser	4.950	19,7
Cykel-, auto- og skibsmekanikere mv.	1.163	4,6
Hhx 3-årig	879	3,5
Stx	784	3,1
Detailhandelsuddannelser	717	2,8
Landinspektørvidenskab, LVU	457	1,8
Lager-, havne- og terminaluddannelser	387	1,5
Videregående uddannelser uden nærmere angivelse, MVU	349	1,4
Smedeuddannelser	319	1,3
Transport- og logistikøkonom mv., KVVU	316	1,3

Kilde: COWI på baggrund af data fra Danmarks Statistik

A.3 Maritime brancher i fokus for regionale erhvervsfyrtårne

Erhvervsfyrtårn Fyn

Installation af industrimaskiner og -udstyr
Sø- og kysttransport af passagerer
Sø- og kysttransport af gods
Transport af passagerer ad indre vandveje
Transport af gods ad indre vandveje

Erhvervsfyrtårn Nordjylland

Sø- og kysttransport af passagerer
Sø- og kysttransport af gods
Transport af passagerer ad indre vandveje
Transport af gods ad indre vandveje

Erhvervsfyrtårn Syddjylland

Sø- og kysttransport af passagerer
Sø- og kysttransport af gods
Udlejning og leasing af skibe og både
Andre tjenesteydelser i forbindelse med transport
Installation af industrimaskiner og -udstyr
Fremstilling af kommunikationsudstyr
Reparation af maskiner
Reparation af elektrisk udstyr
Transport af passagerer ad indre vandveje
Transport af gods ad indre vandveje

Erhvervsfyrtårn Bornholm

Fremstilling af kommunikationsudstyr
Fremstilling af motorer og turbiner undtagen motorer til vindmøller, flyvemaskiner, motor-køretøjer og knallerter
Reparation af maskiner

Reparation af elektrisk udstyr
Reparation og vedligeholdelse af skibe og både
Installation af industrimaskiner og -udstyr
Sø- og kysttransport af passagerer
Sø- og kysttransport af gods
Transport af passagerer ad indre vandveje
Transport af gods ad indre vandveje
Oplagings- og pakhusvirksomhed
Erhvervshavne
Bugserings-, bjærgnings- og redningsvæsen mv.
Speditører
Andre tjenesteydelser i forbindelse med transport
Udlejning og leasing af skibe og både